

Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy 2021-2027

projekt programu do konsultacji społecznych
20.04 - 25.05.2021 r.

Spis treści

1. Strategia programu: główne wyzwania w zakresie rozwoju i odnośne rozwiązania polityczne	4
Wnioski w zakresie dostępu do internetu szerokopasmowego	5
Wnioski w zakresie rozwoju e-usług administracji i e-zdrowia	7
Wnioski w zakresie zapewnienia cyberbezpieczeństwa.....	10
Wnioski w zakresie otwartości danych i ponownego wykorzystania informacji	11
Wnioski w zakresie współpracy międzysektorowej na rzecz cyfrowych rozwiązań problemów społeczno-gospodarczych	13
Wnioski w zakresie budowy społeczeństwa informacyjnego i rozwoju e-kompetencji.....	14
Doświadczenia realizacji Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020	16
Wyzwania w zakresie zdolności administracyjnych i sprawowania rządów	17
2. Priorytety.....	22
Priorytet I: Zwiększenie dostępu do ultra-szybkiego internetu szerokopasmowego	22
1.1: <i>Zwiększenie dostępu do ultra-szybkiego internetu szerokopasmowego.....</i>	<i>24</i>
Główne grupy docelowe	24
Działania zapewniające równość, włączenie i niedyskryminację	25
Wskazanie szczególnych terytoriów docelowych, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych.....	25
Przedsięwzięcia międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe	26
Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych	27
Wskaźniki.....	28
Orientacyjny podział zasobów programu (UE) według rodzaju interwencji	32
Priorytet II: Zaawansowane usługi cyfrowe	34
2.1: <i>Wysoka jakość i dostępność e-usług publicznych.....</i>	<i>35</i>
2.2: <i>Wzmocnienie krajowego systemu cyberbezpieczeństwa</i>	<i>36</i>
2.3: <i>Cyfrowa dostępność i ponowne wykorzystanie informacji</i>	<i>36</i>
2.4: <i>Cyfrowa współpraca międzysektorowa (współpraca na rzecz cyfrowych rozwiązań problemów społeczno-gospodarczych)</i>	<i>37</i>
2.5: <i>Wsparcie umiejętności cyfrowych.....</i>	<i>37</i>
Główne grupy docelowe	38
Działania zapewniające równość, włączenie i niedyskryminację	39
Wskazanie szczególnych terytoriów docelowych, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych.....	40
Przedsięwzięcia międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe	40

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych	41
Wskaźniki	42
Orientacyjny podział zasobów programu (UE) według rodzaju interwencji	46
Priorytet III: Pomoc techniczna	48
Główne grupy docelowe	50
Wskaźniki	50
Orientacyjny podział zasobów programu (UE) według rodzaju interwencji	53
3. Plan finansowy	54
4. Warunki podstawowe	59
5. Instytucje programu	80
6. Partnerstwo.....	81
7. Komunikacja i widoczność	83
8. Stosowanie kosztów jednostkowych, płatności ryczałtowych, stawek ryczałtowych i finansowania niepowiązanego z kosztami.....	86
9. Załączniki	87
Załącznik 1 - Rozszerzony opis Priorytetu II: Zaawansowane usługi cyfrowe.....	87
Załącznik 2 - Komplementarność interwencji z innym formami wsparcia	96

1. Strategia programu: główne wyzwania w zakresie rozwoju oraz rozwiązania polityczne

[limit znaków 30 000]

Celem programu Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy 2021-2027 (FERC) jest wsparcie transformacji cyfrowej kraju poprzez realizację przedsięwzięć, które zapewnią: szeroki dostęp do ultra-szybkiego internetu, efektywne i przyjazne użytkownikom zaawansowane e-usługi publiczne, skuteczne działanie krajowego systemu cyberbezpieczeństwa, dostęp do danych o znaczącym potencjale do dalszego ich wykorzystywania, wsparcie rozwoju umiejętności cyfrowych oraz rozwiną współpracę międzysektorową na rzecz cyfrowych rozwiązań problemów społeczno-gospodarczych.

Zakres interwencji programu wpisuje się w działania wskazane w następujących europejskich i krajowych dokumentach strategicznych w obszarze cyfryzacji:

- Europejska strategia w zakresie danych
- Strategia UE w zakresie unii bezpieczeństwa
- Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)
- Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030
- projekt Strategii Produktowności 2030
- projekt Strategii Sprawne i Nowoczesne Państwo 2030
- Strategia Cyberbezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej na lata 2019–2024

Ponadto program przewiduje realizację działań wynikających z następujących programów rozwojowych:

- Narodowy Plan Szerokopasmowy
- Program Zintegrowanej Informatyzacji Państwa
- Programu Otwierania Danych na lata 2021-2027
- projekt Programu Rozwoju Kompetencji Cyfrowych.

Interwencja przewidziana w programie, w szczególności w obszarach e-administracji, e-zdrowia i e-kompetencji pozwoli na realizację Zaleceń Rady w sprawie krajowego programu reform Polski na 2020 r. oraz zawierające opinię Rady na temat przedstawionego przez Polskę programu konwergencji na 2020 r. w zakresie:

- poprawy dostępności, odporności i skuteczności systemu ochrony zdrowia poprzez przyspieszenie wdrażania usług e-zdrowia,
- podnoszenia umiejętności cyfrowych,
- promowania transformacji cyfrowej przedsiębiorstw i administracji publicznej,

- ukierunkowania inwestycji na transformację cyfrową, w szczególności na infrastrukturę cyfrową.

W obszarze poprawy łączności cyfrowej Program wpisuje się w Wytyczne inwestycyjne dla Polski w zakresie finansowania polityki spójności na lata 2021–2027 dotyczące uruchomienia ultraszybkich sieci szerokopasmowych na obszarach, na których występują przypadki zawodności rynku.

W obszarze e-kompetencji Program wpisuje się w Europejski program na rzecz umiejętności – European Skills Agenda 2020 oraz Zalecenia Rady w sprawie kompetencji kluczowych w procesie uczenia się przez całe życie z 22 maja 2018 r.

Program pośrednio wpisuje się w realizację celów i obszarów priorytetowych Strategii UE dla Rozwoju Regionu Morza Bałtyckiego (SUE RMB):

- rozwój połączeń w regionie, w tym rozwój kontaktów pomiędzy ludźmi – interwencja w zakresie zwiększenia dostępu do internetu szerokopasmowego,
- zwiększenie dobrobytu, w tym rozwój przedsiębiorczości, innowacyjności, edukacji i polepszenie zdrowia ludności – interwencja w zakresie zwiększenia dostępu do internetu szerokopasmowego, rozwoju e-usług publicznych, poprawy dostępu do danych i ich wymiany.

Z uwagi na krajowe ukierunkowanie Programu nie uwzględniono bezpośrednio SUE RMB w zaplanowanych w Programie typach interwencji. Nie planuje się prowadzenia konkursów ukierunkowanych na działania realizujące bezpośrednio wskaźniki SUE RMB, przyznawania dodatkowych punktów tego typu projektom, prowadzenia monitoringu i kontroli w ramach Programu, dedykowanych wdrażaniu SUE RMB.

Osiągnięcie celów Programu nie będzie się odbywało w oparciu o realizację przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, ani też przedsięwzięć mogących spowodować znaczące oddziaływanie na obszar Natura 2000. Realizacja wszystkich projektów będzie się odbywać zgodnie z aktualnie obowiązującymi aktami prawa dotyczącymi ochrony środowiska.

Wnioski w zakresie dostępu do internetu szerokopasmowego

Nowoczesna infrastruktura szerokopasmowa oraz poziom jej wykorzystania stanowią warunek konieczny nie tylko dla wzrostu gospodarczego państwa, lecz również dla funkcjonowania wysokiej jakości społeczeństwa informacyjnego. Korzystanie z usług cyfrowych jest niemożliwe bez odpowiedniej infrastruktury zapewniającej dostęp do internetu o wysokich parametrach. Powszechny dostęp do szybkiego internetu przyczyni się do zwiększenia konkurencyjności gospodarki i efektywności działania administracji publicznej, pozytywnie wpłynie na aktywność zawodową

społeczeństwa, a także przyspieszy wdrażanie inteligentnych rozwiązań i technologii opartych o dane. Dla osiągnięcia ww. celów istotna jest nie tylko wysoka przepustowość łączy, ale też niezawodność i brak opóźnień podczas transmisji danych.

Projekty perspektywy finansowej 2007-2013, realizowane zarówno na poziomie krajowym, jak i samorządowym, a także prowadzone od 2015 r. działania w Programie Operacyjnym Polska Cyfrowa na lata 2014-2020 (POPC) przyniosły wymierne efekty i znaczny wzrost poziomu pokrycia kraju infrastrukturą szerokopasmową, umożliwiającą korzystanie z usług dostępu do internetu o przepustowości co najmniej 30 Mb/s.

Według *Raportu o stanie rynku telekomunikacyjnego w Polsce w 2019 r.* odsetek gospodarstw domowych z możliwością stacjonarnego dostępu do internetu o przepustowości co najmniej 30 Mb/s wyniósł 75% (w 2014 r. wynosił 53,4%). Jednocześnie udział łączy stacjonarnych o szybkości co najmniej 100 Mb/s wyniósł 50,4% w ogólnej liczbie łączy internetowych, czyli był o prawie 8 pp. wyższy niż w 2018 r. Wzrasta też długość linii światłowodowych – w 2019 r. odnotowano 1,5% przyrost długości sieci w porównaniu do roku poprzedniego. Na koniec 2019 r. długość sieci optycznej w Polsce wyniosła 379 tys. km¹.

Pomimo znaczących postępów w zakresie rozwoju infrastruktury szerokopasmowej, dzięki efektywnej interwencji publicznej w ramach POPC oraz równoległym inwestycjom komercyjnym i samorządowym, Polska dąży do osiągnięcia celów zawartych w Komunikacie Komisji w sprawie społeczeństwa gigabitowego². Celem strategicznym niniejszego dokumentu na 2025 r. jest m.in. zapewnienie wszystkim gospodarstwom domowym w Europie dostępu do internetu o prędkości dla łącza „w dół” wynoszącej co najmniej 100 Mb/s, z możliwością modernizacji do prędkości mierzonej w gigabitach. W 2019 r. dostęp do internetu o przepustowości co najmniej 100 Mb/s miało 63,4% wszystkich gospodarstw domowych w Polsce (w porównaniu z 2018 rokiem odsetek ten wzrósł o 4,8 pp.). Jednocześnie odsetek gospodarstw domowych w zasięgu dostępu do internetu o przepustowości dosyłowej łącza wynoszącej co najmniej 100 Mb/s, z możliwością jej zwiększenia do przepustowości mierzonej w gigabitach wyniósł 61,7% i wzrósł o 3,5 pp. w odniesieniu do roku 2018. Należy zaznaczyć, że na koniec 2019 r. poziom wykorzystania usług dostępu do internetu o przepustowości co najmniej 100 Mb/s w ogóle wszystkich gospodarstw domowych w Polsce wyniósł jedynie 23,3%³. Biorąc powyższe pod uwagę istotne jest stymulowanie popytu na usługi dostępu do internetu o wysokich

¹ *Raport o stanie rynku telekomunikacyjnego w Polsce w 2019 r.*, UKE, Warszawa 2020 r.

² <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=CELEX%3A52016DC0587>

³ *Raport o stanie rynku telekomunikacyjnego w Polsce w 2019 r.*, UKE, Warszawa 2020 r.

przepustowościach. W związku z epidemią COVID-19 i koniecznością korzystania ze zdalnej pracy czy nauki należy oczekiwać wzrostu zapotrzebowania na te usługi w najbliższych latach.

Brak stacjonarnej infrastruktury szerokopasmowej dotyczy w głównej mierze obszarów wiejskich o niskiej lub bardzo niskiej gęstości zaludnienia oraz rozproszonej zabudowie (szczególnie w Polsce wschodniej i północno-wschodniej). Pomimo intensywnych zachęt państwa i jednostek samorządu terytorialnego, inwestycje komercyjne w rozwój nowoczesnej infrastruktury telekomunikacyjnej na tych obszarach są dla przedsiębiorców telekomunikacyjnych nieopłacalne ze względu na wysokie koszty utrzymania przekraczające możliwe do uzyskania przychody ze świadczonych usług⁴.

Budowę infrastruktury telekomunikacyjnej realizują przede wszystkim przedsiębiorcy telekomunikacyjni oraz JST w ramach własnych, komercyjnych inwestycji. Są jednak miejsca, najczęściej małe miejscowości i wsie o rozproszonej zabudowie, w których bez wsparcia publicznego nie powstaną sieci telekomunikacyjne najnowszych generacji. Wsparcie ich budowy ze środków publicznych jest konieczne, aby skutecznie przeciwdziałać wykluczeniu cyfrowemu mieszkańców takich miejsc.

Ze względu na zwiększające się potrzeby w zakresie przepustowości usług, infrastruktura wspierana w ramach programu będzie musiała zapewniać dostęp do internetu o przepustowości co najmniej 100 Mb/s z możliwością jej modyfikacji do przepustowości mierzonej w gigabitach. Wspierany będzie też rozwój zastosowań nowoczesnych technologii i systemów łączności zapewniających przepływ wielkich wolumenów danych z bardzo małymi opóźnieniami w celu opracowania usług i aplikacji dla konkretnych grup odbiorców, w tym dla osób z niepełnosprawnościami, a także inteligentnych rozwiązań wykorzystywanych na potrzeby implementacji m.in. inteligentnych miast, wsi oraz rolnictwa.

Wnioski w zakresie rozwoju e-usług administracji i e-zdrowia

Badania dotyczące poziomu wykorzystania usług internetowych w Polsce pokazują na stałą tendencję wzrostową jednak w dalszym ciągu ogólny wynik kształtuje się poniżej średniej unijnej - w raporcie DESI Polska zajmuje 23. miejsce w UE (49,6 - wynik Polski, 58,0 - średnia unijna)⁵. Obserwowane jest stałe zmniejszanie się odsetka osób, które nigdy nie korzystały z internetu. Polacy coraz chętniej podejmują aktywność w internecie. Systematycznie rośnie liczba obywateli korzystających z

⁴ Ibidem.

⁵ The Digital Economy and Society index (DESI 2020), <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/scoreboard/poland>

e-administracji. W 2019 r. 40,4%⁶ osób skorzystało z internetu w kontaktach z administracją publiczną, przy 26,6% osób w 2015 r.

Prowadzone w ostatnich latach przedsięwzięcia mające na celu zwiększenie jakości i dostępności e-usług publicznych finansowane ze środków UE oraz krajowych przekładają się na zwiększenie zaufania do tego rodzaju kontaktu obywatela z państwem. W raporcie DESI w obszarze „Cyfrowe usługi publiczne” Polska osiągnęła ogólny wynik 67,4 (średnia unijna 72,0), plasując się na 20 miejscu w UE⁷. Zdecydowanie wzrosła liczba Profili Zaufanych – narzędzia do identyfikacji elektronicznej w ramach portali administracji publicznej– do 7,5 mln Profili Zaufanych, z czego 3 mln w 2020 r.⁸ Obrazuje to skalę przyspieszenia w zakresie korzystania z usług administracji publicznej przez internet.

Interwencja realizowana w ramach funduszy UE, w tym POPC ma znaczący wpływ na zwiększenie liczby e-usług, poprawę ich jakości i dostępności. Mimo ciągłej poprawy, Polska na tle pozostałych państw członkowskich UE nadal plasuje się wśród krajów, które charakteryzuje niski poziom cyfryzacji i penetracji e-usług⁹. Polska w niewystarczającym stopniu wykorzystuje możliwości nowoczesnych technologii cyfrowych. Dlatego w dalszym ciągu konieczne jest poszukiwanie rozwiązań ułatwiających dostęp do e-usług pozwalających na odciążanie obywateli w realizacji procedur administracyjnych, podnoszeniu użyteczności usług oraz cyfryzacji procesów. Zaplanowane projekty powinny koncentrować się na poprawie jakości interakcji administracji z odbiorcami e-usług.

Analiza doświadczeń z realizacji PZIP¹⁰ przeprowadzona w 2019 r. wskazuje m.in. następujące problemy:

- systemy i rejestry publiczne nadal nie są w pełni interoperacyjne, co uniemożliwia sprawną współpracę instytucji w realizacji procesów administracyjnych i wymianę informacji;
- znaczna część danych jest gromadzona wielokrotnie i powielana (na poziomie centralnym, regionalnym i lokalnym), nie jest ona ponownie wykorzystywana w wystarczającym stopniu, co skutkuje zwielokrotnionymi nakładami na gromadzenie danych i niespójnością informacyjną;
- niejednolita identyfikacja zasobów informacyjnych państwa oraz niemożność nadania statusu referencyjności i jej praktycznego wymiaru w odniesieniu do rejestrów publicznych;

⁶ Społeczeństwo informacyjne w Polsce. Wyniki badań statystycznych z lat 2015–2019, Główny Urząd Statystyczny, Warszawa, Szczecin 2019 r.

⁷ DESI 2020

⁸ Dane własne Ministerstwa Cyfryzacji (na dzień 11.08.2020 r.)

⁹ eGovernment Benchmark 2020

¹⁰ Program Zintegrowanej Informatyzacji Państwa

- niedostateczna dbałość o bezpieczeństwo informacji, na etapie projektowania i eksploatacji systemów teleinformatycznych.

Konieczna jest realizacja projektów o horyzontalnym charakterze, które umożliwią m.in. integrację istniejących już e-usług w kompleksowe procesy. Uprości to załatwianie spraw po stronie obywatela i administracji przy uwzględnieniu konieczności zintegrowania odległych od siebie obszarowo e-usług i rejestrów, składających się na dany proces. Efekty projektów horyzontalnych będą wykorzystywane przez całą administrację również na szczeblu regionalnym i lokalnym.

Dla tworzenia i rozwoju nowoczesnych e-usług (w tym wewnątrzadministracyjnych) oraz ich funkcjonowania niezbędne są również inwestycje w zakresie cyfryzacji procesów back-office w administracji rządowej.

W obszarze e-zdrowia dokonał się znaczący postęp, jednak wykorzystanie e-usług kształtuje się na niższym niż oczekiwany poziomie, który pozwala na załatwienie tylko wybranych spraw w sposób elektroniczny. Z badania stopnia informatyzacji podmiotów leczniczych w Polsce¹¹ wynika m.in., że posiadanie rozwiązania informatycznego umożliwiającego prowadzenie dokumentacji medycznej w postaci elektronicznej deklaruje około 82% ankietowanych szpitali, ponad 53% jednostek innych niż szpitalne oferujących stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne, 50% zakładów opieki długoterminowej, około 73% zakładów lecznictwa uzdrowiskowego oraz około 64% podmiotów realizujących ambulatoryjne świadczenia zdrowotne. Zaledwie 7% podmiotów udostępnia innemu podmiotowi leczniczemu dokumentację medyczną w postaci elektronicznej poprzez e-usługi. W 77,41% podmiotów są wystawiane e-ZLA¹², 52,65% ogółu ankietowanych podmiotów jest zintegrowanych z systemem P1¹³ w kontekście wystawiania e-recepty (62,19% podmiotów posiada rozwiązania IT pozwalające na wystawianie e-recept), 59,47% prowadzi prace zmierzające do obsługi e-skierowania. Pacjenci mają dostęp do e-usług poprzez stronę www w przypadku 27,05% podmiotów. Usługę e-rejestracji ma wdrożone 57,5% szpitali, 18,6% świadczeniodawców innych niż szpitale, 25% POZ¹⁴. Powyższe dane pokazują potrzebę kontynuowania interwencji w celu: rozwoju elektronicznej dokumentacji medycznej, zapewnienia wymiany danych pomiędzy podmiotami, optymalizacji

¹¹ Badanie stopnia informatyzacji podmiotów wykonujących działalność leczniczą Wydanie IV Warszawa, październik 2019 r. CSIOZ

¹² Elektroniczne zwolnienia lekarskie

¹³ System P1 - Elektroniczna Platforma Gromadzenia, Analizy i Udostępniania zasobów cyfrowych o Zdarzeniach Medycznych

¹⁴ Podstawowa opieka zdrowotna

e-usług, a także wdrożenia innowacyjnych rozwiązań w ochronie zdrowia m.in. w procesie diagnozy i leczenia.

Wnioski w zakresie zapewnienia cyberbezpieczeństwa

Rozwój nowoczesnych technologii i ich coraz szersze wykorzystywanie w administracji publicznej, biznesie oraz przez społeczeństwo wymaga jednoczesnego zapewnienia cyberbezpieczeństwa, zarówno w postaci specjalistycznych systemów zabezpieczeń, procedur organizacyjnych, jak i działań podnoszących wiedzę i świadomość społeczną w obszarze cyberzagrożeń.

Ustawa o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa z 2018 r. reguluje prawne i organizacyjne aspekty jednolitego systemu cyberbezpieczeństwa w Polsce składającego się z kilku tysięcy podmiotów, zarówno publicznych, jak i prywatnych. W skład systemu wchodzi: 163 operatorów usług kluczowych (w 6 kluczowych dla społeczno-ekonomicznego bezpieczeństwa państwa: energii, transporcie, bankowości, zdrowiu, infrastrukturze cyfrowej oraz dystrybucji wody), ok. 50 dostawców usług cyfrowych (dostawcy usług przetwarzania w chmurze, przeglądarek internetowych, czy internetowych platform handlowych), ok. 4000 podmiotów publicznych, czyli organów administracji rządowej oraz niemal 3000 jednostek samorządu terytorialnego, wraz z instytucjami podległymi¹⁵.

Dwa lata funkcjonowania systemu wskazały, że konieczne jest zdecydowane zwiększenie nakładów finansowych na wzmocnienie odporności systemów IT (information technology) oraz OT (operational technology), wykorzystywanych w podmiotach krajowego systemu cyberbezpieczeństwa. Z uwagi na skalę wyzwań finansowanie działań w tym obszarze wyłącznie ze środków krajowych jest niewystarczające. Interwencja ze środków UE jest niezbędna m.in. dla realizacji celów szczegółowych wskazanych w Strategii Cyberbezpieczeństwa RP na lata 2019-2024.

W ostatnich latach obserwowana jest bardzo duża dynamika wzrostu liczby ataków i incydentów w obszarze cyberbezpieczeństwa. Z danych Głównego Urzędu Statystycznego¹⁶ wynika, że w 2019 r. 12% urzędów administracji publicznej doświadczyło co najmniej raz w ciągu roku incydentu bezpieczeństwa w systemach informacyjnych. Wśród tych podmiotów, aż 65% w wyniku tego incydentu utraciło dostęp do zasobów TIK¹⁷ jednostki. Niemal połowa zbadanych urzędów (48%)

¹⁵ Dane własne Ministerstwa Cyfryzacji (stan na 24.08.2019 r.)

¹⁶ Wykorzystanie technologii informacyjno-komunikacyjnych w jednostkach administracji publicznej w 2019 r.

¹⁷ Technologie informacyjno-komunikacyjne

zaznaczyła, że w wyniku ataku zniszczeniu lub uszkodzeniu uległy ich dane. Rzadziej (12%) dochodziło do ujawnienia poufnych danych.

W szczególnie trudnej sytuacji znajdują się JST. Badanie bezpieczeństwa stron internetowych samorządów przeprowadzone przez zespół CSIRT NASK w 2020 r. w ponad połowie zbadanych stron ujawniło podatności, w tym poważne błędy, które mogły skutkować krytycznymi problemami bezpieczeństwa. Problemy te są coraz częściej zauważane i wykorzystywane przez cyberprzestępców, stąd tak pilne jest wzmocnienie odporności systemów IT i OT wykorzystywanych w JST, a także stworzenie systemowego wsparcia w reagowaniu na incydenty.

Podmioty krajowego systemu cyberbezpieczeństwa – szczególnie w najslabiej dojrzałych sektorach m.in. zdrowiu, czy transporcie – także borykają się z problemami: brakiem sprzętu, wyspecjalizowanych kadr oraz finansowania, co jest przyczyną, że nie są powoływane sektorowe i branżowe zespoły cyberbezpieczeństwa, czy dedykowane operacyjne centra bezpieczeństwa.

Wnioski w zakresie otwartości danych i ponownego wykorzystania informacji

Kluczowe dla rozwoju gospodarki opartej na danych jest zapewnienie podaży dostępnych zbiorów danych o wysokiej jakości, usunięcie barier związanych z wykorzystywaniem danych i dzieleniem się danymi oraz wspieranie rozwoju kompetencji pozwalających na udostępnianie i wykorzystywanie danych.

Według raportu DESI Polska wykazuje dojrzałość, jeśli chodzi o dostępność otwartych danych osiągając wynik 78%, znacznie powyżej średniej (66%) UE. W 2019 r. 54% jednostek administracji publicznej udostępniło online dane z rejestrów publicznych lub innych zasobów danych gromadzonych w urzędzie¹⁸.

Jednocześnie indeks wskazuje, że zaledwie 8% przedsiębiorstw analizuje duże zbiory danych (średnia UE 12%). Z badań GUS wynika, że w 2018 r. z otwartych danych publicznych w celach biznesowych korzystało 16,9% przedsiębiorstw¹⁹. Przyczyną tego jest niewystarczająca jakość danych i dostęp do zbiorów danych o wysokiej wartości i nieodpowiedni sposób udostępnienia danych (stosowanie formatów o niskim stopniu otwartości) oraz często brak dostępu do danych dynamicznych. Dla rozwoju popytu na dane, duże znaczenie ma również ich rodzaj oraz potencjał przedsiębiorstw do ich wykorzystywania w swojej działalności.

¹⁸ Wykorzystanie technologii informacyjno-komunikacyjnych w jednostkach administracji publicznej w 2019 r. GUS.

¹⁹ Społeczeństwo informacyjne w Polsce Wyniki badań statystycznych z lat 2015–2019, GUS 2019

Kluczowa jest nie tylko intensyfikacja wymiany danych, ale też włączenie do tego procesu jak największej liczby różnorodnych podmiotów. Jak wskazuje Europejska strategia w zakresie danych²⁰ zwiększenie wymiany danych pomiędzy różnymi interesariuszami jest czynnikiem niezbędnym do tworzenia nowych produktów i usług, poprawy świadczonych usług publicznych oraz budowania konkurencyjnej gospodarki i poprawy jakości życia obywateli. Tymczasem tylko 18% jednostek administracji samorządowej posiadało politykę lub strategię otwierania danych, podczas gdy w administracji rządowej miała ją blisko połowa podmiotów²¹.

Zwiększenie wykorzystania danych w gospodarce wymaga powiększania wolumenu udostępnionych danych oraz osiągnięcia najwyższych standardów otwartości danych. W 2020 r. opracowano aktualizację Programu Otwierania Danych na lata 2021-2027, w którym zdefiniowano następujące cele:

- Zwiększenie dostępności danych w portalu dane.gov.pl.
- Poprawa interoperacyjności i jakości danych.
- Wzrost wykorzystywania i wymiany danych.
- Stymulowanie rynku ponownego wykorzystywania zasobów kultury i danych naukowych.
- Współpraca z krajowymi i międzynarodowymi interesariuszami danych.
- Podnoszenie wiedzy i umiejętności pracowników administracji publicznej w zakresie otwierania i zarządzania danymi oraz zwiększanie świadomości społecznej na temat potencjału otwartych danych.

Planowana interwencja jest zbieżna z postulatami działań zawartymi w projekcie Strategii Produktywności 2030:

- Zwiększenia otwartości danych.
- Zwiększenia intensywności wykorzystania danych.
- Rozwoju technologii sztucznej inteligencji i wdrażania ich w kluczowych obszarach gospodarki i państwa.

Konieczne jest wsparcie rozwoju infrastruktury służącej wymianie danych oraz projektów sektora publicznego i prywatnego, które pozwolą na szersze użycie zbiorów danych przez administrację i przedsiębiorstwa.

Wśród niezbędnych działań należy wymienić również rozwiązania o charakterze standaryzacyjnym, prawnym, edukacyjnym, informacyjnym, promocyjnym oraz działania na rzecz rozwoju kultury wymiany danych biznesu, nauki, kultury i administracji.

²⁰ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=CELEX:52020DC0066>

²¹ Wykorzystanie technologii informacyjno-komunikacyjnych w jednostkach administracji publicznej w 2019 r., GUS.

Wnioski w zakresie współpracy międzysektorowej na rzecz cyfrowych rozwiązań problemów społeczno-gospodarczych

Dzięki postępującemu od kilkunastu lat procesowi transformacji cyfrowej, wynikającej z dostępu do wydajnej infrastruktury teleinformatycznej, możliwości pozyskiwania i wykorzystywania dużych zbiorów danych oraz rozwoju technik analizy, możliwe jest coraz skuteczniejsze rozwiązywanie problemów społeczno-gospodarczych. Bez stabilnego rozwoju gospodarczego opartego na nowoczesnych technologiach, Polska nie będzie mogła prowadzić aktywnej polityki rozwojowej.

Badanie poziomu adopcji cyfrowej transformacji w Polsce wskazuje na zaufanie rodzimych organizacji do tych zjawisk²². Otwartość polskich organizacji na procesy cyfrowej transformacji wpływa korzystnie na oczekiwany wysoki poziom wykorzystania innowacyjnych rozwiązań cyfrowych. Obecnie ich użycie nie jest zbyt duże. Potwierdza to raport *Indeks gospodarki cyfrowej i społeczeństwa cyfrowego (DESI) na 2020 r.*, w którym Polska zajmuje 25. miejsce wśród krajów UE jeżeli chodzi o integrację technologii cyfrowej w działalności biznesowej z wynikiem 26,2 pkt (średnia UE - 41,4 pkt). Według raportu tylko 7% przedsiębiorstw w Polsce w 2018 r. korzystało z usług w chmurze (średnia UE -18%)²³. Przewiduje się duży wzrost zastosowania technologii i rozwiązań cyfrowych w Polsce. Pokazuje to przykład internetu rzeczy, który jest jednym z elementów cyfrowej transformacji. W najbliższych latach tempo wzrostu rynku technologii związanych z internetem rzeczy ma wynieść nawet ok. 13% rok do roku²⁴. Kluczowe znaczenie dla procesu transformacji cyfrowej będzie mieć też rozwój technologii telekomunikacyjnych. Oparte na systemach łączności najnowszych generacji rozwiązania umożliwią powstanie nowoczesnego społeczeństwa informacyjnego.

Współpraca międzysektorowa w obszarze cyfryzacji obejmująca w szczególności administrację publiczną, przedsiębiorców, uczelnie i podmioty nauki wpłynie na opracowywanie, wdrożenie oraz świadczenie zindywidualizowanych oraz zorientowanych na wyniki nowych e-usług, zasobów cyfrowych i technologicznych rozwiązań sprzętowo-programowych wykorzystujących potencjał nowoczesnych technologii w zakresie m.in. łączności, internetu rzeczy i sztucznej inteligencji. Planowane działania zwiększą popyt na infrastrukturę telekomunikacyjną najnowszych generacji w sektorze prywatnym i publicznym. W efekcie wdrożenia bardziej skutecznych i dostosowanych do nowych potrzeb społeczeństwa rozwiązań cyfrowych możliwy będzie zrównoważony rozwój społeczno-gospodarczy kraju.

²² IDC CEE Digital Transformation Survey, 2017.

²³ DESI 2020

²⁴ *IoT w polskiej gospodarce. Raport grupy roboczej do spraw Internetu Rzeczy przy Ministerstwie Cyfryzacji, Ministerstwo Cyfryzacji, 2019.*

Powstałe e-usługi zapewnią zdalny dostęp do unikalnych narzędzi oraz umożliwią przetwarzanie, analizę, bezpieczne gromadzenie i archiwizację dużych zbiorów danych, co będzie skutkowało przyspieszeniem rozwoju, a nawet przekształceniem takich sektorów jak np.: motoryzacja, telemedycyna, transport publiczny, kultura i rozrywka, bezpieczeństwo publiczne, energetyka, technologie finansowe czy rolnictwo.

Dzięki rozwojowi technologii informacyjno-komunikacyjnych miasta będą mogły stać się bardziej przyjazne mieszkańcom, lepiej zorganizowane i efektywniej wykorzystujące dostępne zasoby. W długim horyzoncie czasowym wykorzystanie potencjału technologii cyfrowych może stanowić istotną siłę napędową polskiej gospodarki, przynosząc wymierne korzyści dla mieszkańców, jednostek administracji publicznej oraz przedsiębiorstw prywatnych. Dodatkowo obecna sytuacja związana z epidemią COVID-19 pokazuje jak istotne są działania mające na celu wsparcie transformacji cyfrowej Polski.

Wnioski w zakresie budowy społeczeństwa informacyjnego i rozwoju e-kompetencji

Rozwój technologiczny kraju spowoduje zautomatyzowanie 49% czasu pracy w Polsce już w 2030 r.²⁵ Oznacza to szansę na wzrost produktywności, ale także stawia wyzwania związane z dostosowaniem pracowników i ich kompetencji do nowego rynku pracy. Instytucje i społeczeństwo stają wobec wyzwania sprostania potrzebom zmian, w tym zapotrzebowaniu na pracowników o nowych, wyższych kompetencjach cyfrowych - szczególnie mając na uwadze niedostosowanie poziomu kompetencji osób aktywnych zawodowo, w tym pracowników administracji publicznej. Mamy do czynienia również z szybką dezaktualizacją ww. kompetencji, i niewystarczającą wiedzą dotyczącą możliwości wykorzystania nowych technologii w środowisku pracy. Ma to szczególne znaczenie w kontekście pandemii COVID-19, która wymusiła konieczność pracy zdalnej w sektorze prywatnym i publicznym. Przykładowo w maju 2020 r. ponad 42% (blisko 52 tys. osób) wszystkich członków korpusu służby cywilnej, pracowało zdalnie. W największym stopniu zdalnie pracowały ministerstwa (73%) oraz urzędy centralne (59%)²⁶. Oznacza to, że bez znajomości korzystania z nowoczesnych technologii niemożliwe stanie się efektywne świadczenia pracy.

Mając na uwadze cel, jakim jest sprawnie działająca administracja, tj. sieć instytucji powiązanych systemem informacyjnym państwa, realizująca ideę otwartej

²⁵ Raport McKinsey & Company, *Ramię w ramię z robotem, Jak wykorzystać potencjał automatyzacji w Polsce*

²⁶ <https://www.gov.pl/web/sluzbacywilna/praca-zdalna-coraz-bardziej-powszechna-w-sluzbie-cywilnej>

administracji publicznej, wspierająca obywatela i świadcząca wysokiej jakości usługi, z wykorzystaniem nowoczesnych technologii informacyjnych²⁷ - konieczne jest wprowadzenie takich zmian w sposobie jej funkcjonowania, które właśnie poprzez wykorzystanie nowoczesnych technologii, przyczynią się do podniesienia sprawności realizacji zadań państwa i polityk publicznych. Do tego celu niezbędne jest podnoszenie e-umiejętności osób pracujących w instytucjach sektora publicznego i stałe wsparcie rozwoju ich umiejętności. Zagrożenie epidemiologiczne związane z COVID-19 pokazało jak ważne jest zastosowanie rozwiązań cyfrowych w ochronie zdrowia. Cyfryzacja tego obszaru to proces złożony. Jego realizacja wymaga wsparcia szkoleniowego ukierunkowanego na budowanie nowych umiejętności szeroko rozumianego personelu medycznego. Zastosowanie rozwiązań z zakresu e-zdrowia będzie wsparciem dla kadry medycznej w obszarach profilaktyki, diagnostyki oraz zapewni efektywniejszy proces leczenia. Wskazane działania i wynikające z nich korzyści wpłyną na podwyższenie dostępu obywateli do wysokiej jakości usług w ochronie zdrowia.

Dostęp do internetu staje się coraz bardziej powszechny. Wg badań GUS: w 2017 r. korzystało z niego 81,9% gospodarstw domowych, w 2018 r. 84,2%, a rok później już 86,7%, natomiast w 2020 r. 90,4%. Dostęp do sieci oraz prowadzenie projektów w ramach perspektywy budżetowej 2014-20, w tym m.in. kampanii edukacyjno-informacyjnych na rzecz upowszechniania korzyści z wykorzystywania TIK, przekładają się na zwiększenie aktywności Polaków w internetowej przestrzeni. Można to zaobserwować m.in. na przykładzie korzystania z e-administracji. W 2017 r. osoby korzystające w ciągu ostatniego roku z usług administracji publicznej przez Internet stanowiły 31% populacji osób w wieku 16-74 lata, w 2018 r. zanotowano wzrost o 4 p.p. w tym zakresie, w 2019 r. – dalszy wzrost o 5 p.p (do 40%), by w 2020 r. osiągnąć wynik blisko 42%.

Należy podkreślić, że indeks umiejętności cyfrowych wskazuje na wciąż niski odsetek osób posiadających co najmniej podstawowe umiejętności cyfrowe, który w 2020 r. wyniósł 50%, tj. o 6 p.p. więcej niż rok wcześniej. Istotne są dalsze działania podnoszące wiedzę i świadomość społeczną na temat korzyści płynących z wykorzystywania nowoczesnych technologii, w tym korzystania z e-usług publicznych, a także działania mające na celu zmianę negatywnych postaw społecznych dotyczących TIK, promujące nabywanie i rozwijanie e-umiejętności.

Rozwój nowoczesnych technologii i ich wykorzystywanie w administracji publicznej, biznesie oraz przez społeczeństwo, nie może odbywać się także bez konieczności

²⁷ Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) – SOR, przyjęta przez Radę Ministrów 14 lutego 2017 r

zapewnienia cyberbezpieczeństwa użytkownikom. Nie mówimy tutaj tylko o „twardym” pojmowaniu bezpieczeństwa np. w postaci posiadania specjalistycznych systemów zabezpieczeń, czy procedur organizacyjnych. Ze zwiększonym dostępem i wykorzystaniem technologii cyfrowych przez całe społeczeństwo wzrasta też ryzyko narażenia na zagrożenia w sieci tj. np. utratę/wykorzystanie danych, cyberprzestępstwa. Dlatego konieczne są działania uświadamiające znaczenie bezpieczeństwa w sieci. Należą do nich np. uczenie krytycznego podejścia do informacji – fake news, podnoszenie świadomości na temat zagrożeń, cyberprzestępstw, dezinformacji. Dodatkowo konieczne są aktywne działania zmierzające do zapełnienia dużej luki kompetencyjnej na rynku pracy w kontekście braku wystarczającej liczby specjalistów branżowych zajmujących się cyberbezpieczeństwem, zarówno w sektorze publicznym, jak i prywatnym.

Doświadczenia realizacji Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020

W FERC kontynuowane będą działania umożliwiające jak najszerszy dostęp do szerokopasmowego internetu, przy jak najwyższych parametrach technicznych na obszarach, gdzie stwierdzono niedoskonałość rynku w zakresie dostępu do sieci nowej generacji (NGA)²⁸ lub sieci o bardzo dużej przepustowości (VHCN)²⁹, a także działania związane z tworzeniem lub rozwojem dedykowanych sieci telekomunikacyjnych, służących świadczeniu usług w miejscach stanowiących główną siłę napędową rozwoju społeczno-gospodarczego, oparte w możliwie największym zakresie na już istniejącej lub planowanej infrastrukturze.

W obszarze e-administracji kontynuowane będą działania polegające na udostępnieniu nowych i modernizacji istniejących e-usług oraz cyfryzacji procesów back-office w administracji rządowej.

Nowym obszarem będą projekty dedykowane cyberbezpieczeństwu oraz wsparcie dla projektów dostarczających skalowalne rozwiązania problemów społeczno-gospodarczych przy zastosowaniu nowoczesnych rozwiązań informatycznych w ramach współpracy międzysektorowej obejmującej w szczególności administrację publiczną, przedsiębiorców, uczelnie i podmioty nauki.

Budowa gospodarki opartej na danych wymaga kontynuowania wsparcia digitalizacji i udostępniania zasobów administracji, kultury i nauki oraz poszerzenia interwencji o wsparcie gromadzenia i wykorzystania danych oraz ich wymiany między przedsiębiorstwami.

²⁸ Next Generation Access – sieć dostępu nowej generacji.

²⁹ Very High Capacity Network – sieci o bardzo dużej przepustowości.

W ramach POPC realizowana była interwencja dotycząca podnoszenia kompetencji cyfrowych społeczeństwa, w tym: nauki programowania w szkołach oraz działań podnoszących świadomość w zakresie korzystania z TIK. W FERC interwencja będzie skoncentrowana na podnoszeniu kompetencji cyfrowych pracowników instytucji sektora publicznego oraz kontynuacji działań w zakresie budowania świadomości dotyczącej zarówno korzyści, jak i zagrożeń wynikających z korzystania z TIK.

Wyzwania w zakresie zdolności administracyjnych i sprawowania rządów

Zapisy Programu wpisują się w wyzwania w zakresie zdolności administracyjnych i sprawowania rządów, określone w takich krajowych dokumentach strategicznych jak SOR i KSRR 2030. Należą do nich m.in.: wzmocnienie powiązania interwencji dokonywanych z udziałem środków UE z krajowym systemem planowania i finansowania rozwoju; zapewnienie stabilizacji personalnej kadr administracji publicznej, podnoszenie ich kompetencji, wiedzy i umiejętności oraz wprowadzenie odpowiednich systemów motywacyjnych, a także wypracowanie/udoskonalenie mechanizmów współpracy instytucji publicznych na różnych poziomach zarządzania. Wyzwaniem jest zapewnienie płynnego przejścia pomiędzy dwoma okresami programowania, z uwzględnieniem konieczności wykorzystania dotychczasowych doświadczeń poprzez angażowanie kadr w skali dającej gwarancję sprawnego zakończenia realizacji perspektywy 2014-20 oraz uruchomienia programów 2021-27.

Tabela 1

Cel polityki	Cel szczegółowy lub odrębny priorytet*	Uzasadnienie (streszczenie) <i>[limit znaków 2 000]</i>
CP1 a) (v) Bardziej konkurencyjna i inteligentna Europa dzięki wspieraniu innowacyjnej i inteligentnej transformacji gospodarczej oraz regionalnej łączności cyfrowej	Udoskonalanie sieci połączeń cyfrowych	Pomimo efektywnej interwencji publicznej w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa 2014-2020 oraz równoległym inwestycjom komercyjnym i samorządowym, w Polsce nadal jest wiele miejsc bez dostępu do szybkiego internetu. Dotyczy to głównie obszarów wiejskich o niskiej lub bardzo niskiej gęstości zaludnienia oraz rozproszonej zabudowie (szczególnie w Polsce wschodniej i północno-wschodniej), na których inwestycje w rozwój nowoczesnej infrastruktury telekomunikacyjnej są dla

Cel polityki	Cel szczegółowy lub odrębny priorytet*	Uzasadnienie (streszczenie) <i>[limit znaków 2 000]</i>
		<p>przedsiębiorców telekomunikacyjnych nieopłacalne m.in. ze względu na wysokie koszty utrzymania.</p> <p>W ramach Programu wspierane będą działania polegające na rozwoju nowoczesnej infrastruktury szerokopasmowej w miejscach, w których zidentyfikowano braki w dostępie do sieci NGA lub VHCN. Posłużą do tego przede wszystkim dane zbierane przez Prezesa UKE w ramach inwentaryzacji usług i infrastruktury telekomunikacyjnej oraz opracowane na jej podstawie analizy dostępu do usług szerokopasmowych.</p> <p>Ze względu na ciągle zwiększające się potrzeby w zakresie przepustowości usług, infrastruktura wspierana w ramach programu będzie musiała zapewniać dostęp do internetu o przepustowości co najmniej 100 Mb/s w przypadku gospodarstw domowych (rozumianych jako lokale mieszkalne) i przedsiębiorstw z możliwością jej modyfikacji do przepustowości mierzonej w gigabitach.</p> <p>Celem wsparcia będzie również zapewnienie gigabitowego dostępu w miejscach stanowiących główną siłę napędową rozwoju społeczno-gospodarczego. W ramach wskazanej interwencji zakłada się możliwość tworzenia lub rozwoju dedykowanych sieci telekomunikacyjnych na rzecz świadczenia usług w wyżej wymienionych miejscach, a także przedsięwzięcia o charakterze pilotażowym i demonstracyjnym</p>

Cel polityki	Cel szczegółowy lub odrębny priorytet*	Uzasadnienie (streszczenie) [limit znaków 2 000]
		<p>wykorzystujące infrastrukturę telekomunikacyjną najnowszych generacji. Przewiduje się również wsparcie ukierunkowane na rozwój zastosowań nowoczesnych systemów łączności w celu opracowania usług i aplikacji dla konkretnych grup odbiorców oraz inteligentnych rozwiązań wykorzystywanych na potrzeby implementacji m.in. inteligentnych miast, wsi oraz rolnictwa.</p>
<p>CP1 a) (ii) Bardziej konkurencyjna i inteligentna Europa dzięki wspieraniu innowacyjnej i inteligentnej transformacji gospodarczej oraz regionalnej łączności cyfrowej</p>	<p>Czerpanie korzyści z cyfryzacji dla obywateli, przedsiębiorstw, instytucji badawczych i rządów</p>	<p>Realizowane dotychczas projekty e-administracji nie zaspokoili wszystkich potrzeb. Konieczne jest dalsze poszerzenie zakresu spraw, które obywatele i przedsiębiorcy mogą załatwić drogą elektroniczną, optymalizacja istniejących e-usług i procesów wewnątrzurzędowych, wsparcie rozwiązań o charakterze horyzontalnym, które pozwolą na sprawne funkcjonowanie administracji publicznej na terenie całego kraju.</p> <p>Doświadczenia wynikające z obecnego funkcjonowania podmiotów krajowego systemu cyberbezpieczeństwa oraz obserwowany dynamiczny wzrost liczby ataków i incydentów implikuje konieczność zdecydowanego zwiększenia nakładów finansowych na: wzmocnienie odporności systemów informatycznych, rozwój innowacyjnych rozwiązań wykorzystujących nowe technologie, zwiększenie dostępności wykwalifikowanych kadr zajmujących się</p>

Cel polityki	Cel szczegółowy lub odrębny priorytet*	Uzasadnienie (streszczenie) <i>[limit znaków 2 000]</i>
		<p>cyberbezpieczeństwem.</p> <p>Konieczne jest dalsze wspieranie dostarczania danych do gospodarki poprzez digitalizację i udostępnianie zasobów kultury, administracji i nauki oraz wsparcie ich wykorzystania przez przedsiębiorców i obywateli. Interwencja powinna objąć także działania polegające na promowaniu dobrych praktyk dzielenia się danymi, wsparciu wymiany danych między przedsiębiorcami oraz stymulowaniu ponownego wykorzystania danych w przedsiębiorstwach.</p> <p>Transformacja cyfrowa umożliwia rozwiązywanie problemów społeczno-gospodarczych, jednak skuteczność tych działań jest często warunkowana nawiązaniem współpracy międzysektorowej obejmującej w szczególności administrację publiczną, przedsiębiorców, uczelnie i podmioty nauki. Interwencja ma pomóc w dostarczeniu skalowalnych rozwiązań gospodarczych w różnych obszarach, np. zdrowiu, energetyce, ochronie środowiska, rolnictwie.</p> <p>Wraz z rozwojem technologicznym konieczne jest ciągłe doskonalenie kompetencji zawodowych, dodatkowo pandemia COVID-19 wymusiła zmianę w sposobie świadczenia pracy w niespotykanym zakresie (praca w trybie zdalnym). Konieczne jest wsparcie rozwoju kompetencji cyfrowych pracowników instytucji publicznych, w tym w sektorze</p>

Cel polityki	Cel szczegółowy lub odrębny priorytet*	Uzasadnienie (streszczenie) <i>[limit znaków 2 000]</i>
		ochrony zdrowia, aby podmioty te mogły skutecznie i efektywnie pełnić swoją rolę. Wyzwaniem jest także budowanie świadomości w zakresie korzyści płynących z korzystania z nowoczesnych technologii, jak i cyberbezpieczeństwa.

**Odrębne priorytety zgodnie z rozporządzeniem w sprawie EFS+*

2. Priorytety

Priorytet I: Zwiększenie dostępu do ultra-szybkiego internetu szerokopasmowego

[limit znaków 300]

☐ Priorytet ten jest związany z zatrudnieniem ludzi młodych
☐ Priorytet ten jest związany z działaniami innowacyjnymi
☐ Priorytet ten jest związany z rozwiązaniem problemu deprywacji materialnej w ramach celu szczegółowego określonego w art. 4 ust. 1 ppkt (xi) rozporządzenia EFS+*
☐ Priorytet ten jest związany z rozwiązaniem problemu deprywacji materialnej w ramach celu szczegółowego określonego w art. 4 ust. 1 ppkt (x) rozporządzenia EFS+ ³⁰
☐ Priorytet ten jest dedykowany celowi szczegółowemu w zakresie mobilności w mieście, określonymu w art. 2 lit. b) ppkt (viii) rozporządzenia w sprawie EFRR i Funduszu Spójności
☒ Priorytet ten jest dedykowany celowi szczegółowemu w zakresie łączności TIK, określonymu w art. 2 lit. a) ppkt (v) rozporządzenia w sprawie EFRR i Funduszu Spójności

* Jeżeli zaznaczono przejść do sekcji 2.A.1.1.a

[limit znaków 8000]

Nowoczesna infrastruktura telekomunikacyjna jest warunkiem dla kluczowych inwestycji w TIK, budowę e-państwa, integracji systemów państwowych i samorządowych oraz dostępu do danych. Jest też niezbędna dla zwiększenia konkurencyjności gospodarki, rozwoju miast i obszarów wiejskich, dostępu do zasobów wiedzy oraz zarządzania procesami wytwórczymi w gospodarce. Pozwoli połączyć uczelnie, szkoły i placówki oświatowe, umożliwi lepsze dzielenie się wynikami badań oraz danymi, a także zintegruje naukowców i uczestników programów edukacyjno-naukowych. Za pomocą rozwiniętej infrastruktury, służba zdrowia może scalić informacje m.in. o pacjentach, zasobach banków krwi i tkanek. Rolą środków publicznych będzie uzupełnianie inwestycji prywatnych i ich pobudzanie.

W ramach priorytetu wspierane będą działania umożliwiające jak najszerszy dostęp do szerokopasmowego internetu, przy jak najwyższych parametrach technicznych, na obszarach, gdzie stwierdzono niedoskonałość rynku w zakresie dostępu do sieci nowej generacji (NGA) lub sieci o bardzo dużej przepustowości (VHCN). Posłużą do tego przede wszystkim dane zbierane przez Prezesa UKE w ramach inwentaryzacji usług i infrastruktury telekomunikacyjnej oraz opracowane na jej podstawie analizy dostępu do usług szerokopasmowych. Wsparcie oraz jego wysokość będą zależne od zidentyfikowanych w ten sposób potrzeb inwestycyjnych, wynikających

³⁰ W przypadku gdy środki w ramach celu szczegółowego określonego w art. 4 ust. 1 ppkt (x) rozporządzenia w sprawie EFS+ są uwzględniane dla celów art. 7 ust. 4 rozporządzenia w sprawie EFS+.

z uwarunkowań poszczególnych obszarów, w tym szczególnie z wieloaspektowej oceny ekonomicznej opłacalności inwestycji (np. obecność infrastruktury, dostępność usług, gęstość zaludnienia, typ zabudowy, ukształtowanie terenu).

Celem wsparcia będą działania umożliwiające jak najszerszy dostęp do sieci szerokopasmowych, przy jak najwyższych parametrach technicznych w zakresie dostępu do sieci o bardzo dużej przepustowości. Tworzona infrastruktura powinna umożliwić osiągnięcie parametrów min. 100 Mb/s w przypadku gospodarstw domowych (rozumianych jako lokale mieszkalne) i przedsiębiorstw, przy czym rozwiązania technologiczne powinny zapewniać skalowalność sieci do prędkości gigabitowych. Interwencja obejmie też zapewnienie dostępu do internetu o przepustowości co najmniej 1 Gb/s w miejscach stanowiących główną siłę napędową rozwoju społeczno-gospodarczego (np. szkoły i placówki oświatowe, podmioty systemu szkolnictwa wyższego i nauki, podmioty lecznicze, węzły transportowe, miejsca świadczenia usług publicznych, instytucje kultury, a także przedsiębiorstwa rozumiane jako centra technologiczne/biznesowe).

W ramach priorytetu zakłada się wsparcie dla rozwoju infrastruktury telekomunikacyjnej najnowszych generacji, umożliwiając tym samym powstanie nowych usług, które przekształcą takie sektory gospodarki jak m.in. transport, zdrowie, produkcja, energia, rolnictwo, środowisko, wprowadzając je w erę internetu rzeczy. Wykorzystanie nowoczesnych technologii i systemów łączności w rozwiązaniach typu inteligentne miasta i inteligentne wsie przyczyni się do zniwelowania różnic pomiędzy obszarami miejskimi i wiejskimi. Umożliwi to daleko idące korzyści ekonomiczne i społeczne (m.in. przyczyni się do podniesienia jakości i niezależności życia osób o szczególnych potrzebach, w tym osób starszych i osób z trwałymi lub czasowymi trudnościami w zakresie mobilności lub percepcji) oraz będzie wspierać rozwój gospodarczy.

Wsparcie w ramach priorytetu I będzie udzielane z uwzględnieniem odpowiednich przepisów dotyczących pomocy publicznej, obowiązujących w dniu jego udzielenia, jak również przy zachowaniu zasady neutralności technologicznej.

Kryteria wyboru projektów oraz procedura konkursowa będą prowadzone w sposób zapewniający m.in. minimalizację pomocy państwa przy zachowaniu odpowiedniej jakości sieci (maksymalizacja zaangażowania kapitału prywatnego) oraz niewypieranie inwestycji prywatnych.

Co do zasady projekty wyłaniane będą w trybie konkurencyjnym. Podstawą do określenia szczegółowych zasad wyboru projektów będą przede wszystkim dane oraz informacje pozyskane przez UKE w ramach inwentaryzacji usług i infrastruktury

telekomunikacyjnej, które pozwolą na określenie obszarów kraju wymagających interwencji publicznej przy udziale środków UE.

W uzasadnionych przypadkach przewiduje się zastosowanie również trybu niekonkurencyjnego. Taka możliwość istnieje np. w przypadku tworzenia lub rozwoju dedykowanych sieci telekomunikacyjnych na rzecz świadczenia usług w miejscach stanowiących główną siłę napędową rozwoju społeczno-gospodarczego. Przewiduje się możliwość realizacji projektów w partnerstwie publiczno-prywatnym.

1.1: Zwiększenie dostępu do ultra-szybkiego internetu szerokopasmowego

Interwencja umożliwi objęcie zasięgiem gospodarstw domowych (rozumianych jako lokale mieszkalne) oraz przedsiębiorstw siecią o przepustowości co najmniej 100 Mb/s, przy czym wspierane będą wyłącznie rozwiązania technologiczne zapewniające skalowalność sieci do prędkości gigabitowych. W ramach interwencji wsparciem będą objęte projekty w zakresie budowy, rozbudowy lub przebudowy sieci dostępowych, w tym projekty w zakresie dostępu do publicznej bezprzewodowej sieci internetowej. Celem wsparcia będzie również zapewnienie gigabitowego dostępu do internetu w miejscach stanowiących główną siłę napędową rozwoju społeczno-gospodarczego. W ramach wskazanej interwencji zakłada się możliwość tworzenia lub rozwoju dedykowanych sieci telekomunikacyjnych na rzecz świadczenia usług w wyżej wymienionych miejscach, opartych w możliwie największym zakresie na już istniejącej lub planowanej infrastrukturze.

Przewiduje się możliwość wsparcia rozwoju nowoczesnych technologii i systemów łączności zapewniających przepływ wielkich wolumenów danych z bardzo małymi opóźnieniami.

W ramach celu szczegółowego wspierane będą również przedsięwzięcia o charakterze pilotażowym i demonstracyjnym, wykorzystujące infrastrukturę telekomunikacyjną najnowszych generacji.

Główne grupy docelowe

[limit znaków 1 000]

Przede wszystkim obywatele, podmioty odpowiedzialne za funkcjonowanie miejsc stanowiących główną siłę napędową rozwoju społeczno-gospodarczego (np. szkół i placówek oświatowych, podmiotów systemu szkolnictwa wyższego i nauki, podmiotów leczniczych, węzłów transportowych, miejsc świadczenia usług publicznych, instytucji kultury), przedsiębiorcy.

Działania zapewniające równość, włączenie i niedyskryminację

[limit znaków 2 000]

Wdrażanie programu będzie odbywać się zgodnie z przepisami krajowymi i europejskimi, w tym warunkami określonymi w Rozporządzeniu Ramowym art. 6, 11 i 67, tj. przepisami w zakresie zapewnienia równości, włączenia i niedyskryminacji i dotyczącymi spełnienia horyzontalnych warunków podstawowych zgodnie z Załącznikiem III do ww. rozporządzenia.

Działania realizowane w ramach programu przyczynią się do poprawy jakości życia poprzez wykorzystanie możliwości, jakie dają nowoczesne TIK, a tym samym mogą w sposób pośredni przyczynić się do ograniczenia takich niekorzystnych zjawisk, jak właśnie wykluczenie społeczne.

Aby móc stać się pełnoprawnym użytkownikiem nowoczesnych TIK, konieczne jest posiadanie dostępu do szybkiego internetu. W ramach programu przewiduje się przede wszystkim realizację inwestycji z zakresu budowy, rozbudowy lub przebudowy sieci dostępowych. Wsparcie będzie zależne od zidentyfikowanych na danym obszarze potrzeb inwestycyjnych, wynikających z ich specyficznych uwarunkowań i dotyczyć będą w szczególności obszarów odległych oraz marginalizowanych, na których występuje deficyt w dostępie do internetu i na których, m.in. ze względu na brak ekonomicznej opłacalności, ww. inwestycje nie były wcześniej realizowane.

Warunkiem osiągnięcia trwałego rozwoju społecznego i ekonomicznego jest zapewnienie kobietom i mężczyznom równego udziału we wszystkich sferach życia społecznego – bez względu na ich pochodzenie etniczne, wiek, stan zdrowia, poziom sprawności, miejsce zamieszkania, status ekonomiczny, status rodzicielski, wyznanie lub światopogląd, orientację psychoseksualną, etc. Realizacja programu będzie odbywała się zgodnie z poszanowaniem zasad równości w rozumieniu prawa wspólnotowego oraz krajowego, co będzie odzwierciedlone zarówno w procesie programowania, wdrażania, monitorowania kontroli, informacji i promocji, a także samej realizacji projektów.

Wskazanie szczególnych terytoriów docelowych, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych

[limit znaków 2 000]

W ramach Priorytetu I, dotyczącego budowy infrastruktury szerokopasmowej, identyfikacja obszarów wsparcia nastąpi m.in. w oparciu o dane zbierane w ramach

prowadzonej przez Prezesa UKE inwentaryzacji usług i infrastruktury telekomunikacyjnej oraz opracowanych na jej podstawie analiz dostępu do usług szerokopasmowych połączonych z wieloaspektową oceną ekonomiczną opłacalności inwestycji. Zasady dokonywania inwentaryzacji usług, wyznaczania obszarów wsparcia oraz wieloaspektowej oceny ekonomicznej opłacalności inwestycji będą uwzględniały zasady transparentności i niekolidowania z konkurencyjnym rynkiem telekomunikacyjnym. Wsparcie oraz jego wysokość będą zależne od zidentyfikowanych w ten sposób potrzeb inwestycyjnych, wynikających z uwarunkowań poszczególnych obszarów.

Biorąc powyższe pod uwagę, nie jest możliwe wydzielenie szczególnych terytoriów docelowych i przypisania im dedykowanej alokacji, kryteriów wyboru projektów lub przeprowadzania specjalnych naborów projektów, ponieważ interwencja jest przewidziana tylko na tych obszarach, na których w wyniku ww. inwentaryzacji stwierdzone zostaną braki w dostępie do internetu o wysokich przepustowościach. Na podstawie inwentaryzacji oraz danych dotyczących dostępności sieci szerokopasmowych zakłada się, że interwencja w ramach niniejszego priorytetu prowadzona będzie przede wszystkim na obszarach wiejskich o niskiej lub bardzo niskiej gęstości zaludnienia oraz rozproszonej zabudowie, a także małych i średnich miastach (szczególnie w Polsce wschodniej i północno-wschodniej). Nie wyklucza to wsparcia innych obszarów, zakwalifikowanych w oparciu o wyżej wymienione zasady.

W związku z powyższym identyfikacja alokacji skierowanej na OSI, tj. miasta średnie tracące funkcje społeczno-gospodarcze, a także obszary zagrożone trwałą marginalizacją będzie możliwa po wyborze projektów (ex-post).

Przedsięwzięcia międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe

[limit znaków 2 000]

W ramach Priorytetu I przewiduje się możliwość wspierania inicjatyw polegających na nawiązaniu współpracy bilateralnej i międzynarodowej służącej wymianie doświadczeń i dobrych praktyk we wdrażaniu nowoczesnych technologii i systemów łączności. Działania te mogą przyspieszyć zastosowanie najnowocześniejszych i najbardziej wydajnych rozwiązań w niniejszym obszarze, a także przyczynić się do nawiązania współpracy z podmiotami zagranicznymi. Ponadto będą skutkować pozyskaniem wiedzy od innych państw w zakresie wykorzystywania środków unijnych na zapewnienie powszechnego dostępu do internetu.

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych

[limit znaków 1 000]

Doświadczenia wynikające z realizacji POPC wskazują, że podstawową formą finansowania projektów w Priorytecie I powinny być dotacje. Zakłada się, że przyjęcie głównie aukcyjnego systemu wyboru projektów dotyczących budowy infrastruktury szerokopasmowej przełoży się na zaangażowanie dużego nakładu środków prywatnych przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych. Nastąpi efekt dodatkowego wsparcia, oznaczający zmianę wydatków czy zachowań, które nie pojawiłyby się bez interwencji publicznej w postaci bezzwrotnych dotacji.

Jednocześnie na dalszym etapie wdrażania nie wyklucza się wsparcia także w formie instrumentów finansowych oraz połączenia dotacji i instrumentów finansowych. Ewentualna decyzja w tej sprawie uzależniona będzie od wyników oceny ex ante lub innych dokumentów analitycznych, spełniających wymagania zawarte we właściwych przepisach prawnych.

Należy też zaznaczyć, że w I osi POPC wdrażane są już instrumenty finansowe. Środki te, zgodnie z przepisami UE oraz polskimi, będą wykorzystywane na finansowanie kolejnych inwestycji szerokopasmowych w następnych latach.

Wskaźniki

Tabela 2: Wskaźniki produktu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel (2029)
Zwiększenie dostępu do ultra-szybkiego internetu szerokopasmowego	1.5 Udoskonalanie sieci połączeń cyfrowych	EFRR	Bardziej rozwinięty	RCO 41	Dodatkowe mieszkania objęte szerokopasmowym dostępem do sieci o bardzo wysokiej przepustowości	mieszkania	Będzie oszacowane	Będzie oszacowane
Zwiększenie dostępu do ultra-szybkiego internetu szerokopasmowego	1.5 Udoskonalanie sieci połączeń cyfrowych	EFRR	W okresie przejściowym	RCO 41	Dodatkowe mieszkania objęte szerokopasmowym dostępem do sieci o bardzo wysokiej przepustowości	mieszkania	Będzie oszacowane	Będzie oszacowane
Zwiększenie dostępu do ultra-szybkiego internetu szerokopasmowego	1.5 Udoskonalanie sieci połączeń cyfrowych	EFRR	Słabiej rozwinięte	RCO 41	Dodatkowe mieszkania objęte szerokopasmowym dostępem do sieci o bardzo wysokiej przepustowości	mieszkania	Będzie oszacowane	Będzie oszacowane
Zwiększenie dostępu do ultra-szybkiego internetu szerokopasmowego	1.5 Udoskonalanie sieci połączeń cyfrowych	EFRR	Bardziej rozwinięty	RCO 42	Dodatkowe przedsiębiorstwa objęte szerokopasmowym dostępem do sieci o bardzo wysokiej przepustowości	przedsiębiorstwa	Będzie oszacowane	Będzie oszacowane
Zwiększenie dostępu do ultra-szybkiego internetu szerokopasmowego	1.5 Udoskonalanie sieci połączeń cyfrowych	EFRR	W okresie przejściowym	RCO 42	Dodatkowe przedsiębiorstwa objęte szerokopasmowym dostępem do sieci o bardzo wysokiej przepustowości	przedsiębiorstwa	Będzie oszacowane	Będzie oszacowane

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel (2029)
Zwiększenie dostępu do ultra-szybkiego internetu szerokopasmowego	1.5 Udoskonalanie sieci połączeń cyfrowych	EFRR	Słabiej rozwinięte	RCO 42	Dodatkowe przedsiębiorstwa objęte szerokopasmowym dostępem do sieci o bardzo wysokiej przepustowości	przedsiębiorstwa	Będzie oszacowane	Będzie oszacowane

Tabela 3: Wskaźniki rezultatów

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok referencyjny	Cel (2029)	Źródło danych [200]	Uwagi [200]
Zwiększenie dostępu do ultra-szybkiego internetu szerokopasmowego	1.5 Udoskonalanie sieci połączeń cyfrowych	EFRR	Bardziej rozwinięty	RCR 53	Mieszkania z abonamentem na szerokopasmowy dostęp do sieci o bardzo wysokiej przepustowości	mieszkania			Będzie oszacowane		
Zwiększenie dostępu do ultra-szybkiego internetu szerokopasmowego	1.5 Udoskonalanie sieci połączeń cyfrowych	EFRR	W okresie przejściowym	RCR 53	Mieszkania z abonamentem na szerokopasmowy dostęp do sieci o bardzo wysokiej przepustowości	mieszkania			Będzie oszacowane		
Zwiększenie dostępu do ultra-szybkiego internetu szerokopasmowego	1.5 Udoskonalanie sieci połączeń cyfrowych	EFRR	Słabiej rozwinięte	RCR 53	Mieszkania z abonamentem na szerokopasmowy dostęp do sieci o bardzo wysokiej przepustowości	mieszkania			Będzie oszacowane		
Zwiększenie dostępu do ultra-szybkiego internetu szerokopasmowego	1.5 Udoskonalanie sieci połączeń cyfrowych	EFRR	Bardziej rozwinięty	RCR 54	Przedsiębiorstwa z abonamentem na szerokopasmowy dostęp do sieci o bardzo wysokiej przepustowości	przedsiębiorstwa			Będzie oszacowane		

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok referencyjny	Cel (2029)	Źródło danych [200]	Uwagi [200]
Zwiększenie dostępu do ultra-szybkiego internetu szerokopasmowego	1.5 Udoskonalenie sieci połączeń cyfrowych	EFRR	W okresie przejściowym	RCR 54	Przedsiębiorstwa z abonamentem na szerokopasmowy dostęp do sieci o bardzo wysokiej przepustowości	przedsiębiorstwa			Będzie oszacowane		
Zwiększenie dostępu do ultra-szybkiego internetu szerokopasmowego	1.5 Udoskonalenie sieci połączeń cyfrowych	EFRR	Słabiej rozwinięte	RCR 54	Przedsiębiorstwa z abonamentem na szerokopasmowy dostęp do sieci o bardzo wysokiej przepustowości	przedsiębiorstwa			Będzie oszacowane		

Orientacyjny podział zasobów programu (UE) według rodzaju interwencji

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
1	EFRR	Lepiej rozwinięte	Udoskonalanie sieci połączeń cyfrowych	031	6 941 471,00
				032	15 177 060,00
				033	15 177 058,00
				034	6 353 529,00
				035	3 411 993,00
1	EFRR	W okresie przejściowym	Udoskonalanie sieci połączeń cyfrowych	031	13 882 941,00
				032	30 354 117,00
				033	30 354 118,00
				034	12 707 059,00
				035	6 823 984,00
1	EFRR	Słabiej rozwinięte	Udoskonalanie sieci połączeń cyfrowych	031	97 180 588,00
				032	212 478 823,00
				033	212 478 824,00
				034	88 949 412,00
				035	47 767 892,00

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
1	EFRR	Lepiej rozwinięte	Udoskonalanie sieci połączeń cyfrowych	01	47 061 111,00
				03	0 EUR
				04	0 EUR
1	EFRR	W okresie przejściowym	Udoskonalanie sieci połączeń cyfrowych	01	94 122 219,00
				03	0 EUR
				04	0 EUR
1	EFRR	Słabiej rozwinięte	Udoskonalanie sieci połączeń cyfrowych	01	658 855 539,00
				03	0 EUR
				04	0 EUR

Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
1	EFRR	Lepiej rozwinięte	Udoskonalanie sieci połączeń cyfrowych	33	47 061 111,00
1	EFRR	W okresie przejściowym	Udoskonalanie sieci połączeń cyfrowych	33	94 122 219,00
1	EFRR	Słabiej rozwinięte	Udoskonalanie sieci połączeń cyfrowych	33	658 855 539,00

Tabela 7: Wymiar 7 – ESF+*, EFRR, FS i FST równość płci

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
1	EFRR	Lepiej rozwinięte	Udoskonalanie sieci połączeń cyfrowych	03	0
1	EFRR	W okresie przejściowym	Udoskonalanie sieci połączeń cyfrowych	03	0
1	EFRR	Słabiej rozwinięte	Udoskonalanie sieci połączeń cyfrowych	03	0

*Zasadniczo 40% środków z EFS+ przyczynia się do równości płci. 100% ma zastosowanie, gdy państwo członkowskie zdecyduje się skorzystać z art. 6 ust. 2 rozporządzenia ws. EFS+, a także działań specyficznych dla programu w zakresie równości płci.

Priorytet II: Zaawansowane usługi cyfrowe

[limit znaków 300]

☐ Priorytet ten jest związany z zatrudnieniem ludzi młodych
☒ Priorytet ten jest związany z działaniami innowacyjnymi
☐ Priorytet ten jest związany z rozwiązaniem problemu deprivacji materialnej w ramach celu szczegółowego określonego w art. 4 ust. 1 ppkt (xi) rozporządzenia EFS+*
☐ Priorytet ten jest związany z rozwiązaniem problemu deprivacji materialnej w ramach celu szczegółowego określonego w art. 4 ust. 1 ppkt (x) rozporządzenia EFS+ ¹
☐ Priorytet ten jest dedykowany celowi szczegółowemu w zakresie mobilności w mieście, określonego w art. 2 lit. b) ppkt (viii) rozporządzenia w sprawie EFRR i Funduszu Spójności
☐ Priorytet ten jest dedykowany celowi szczegółowemu w zakresie łączności TIK, określonego w art. 2 lit. a) ppkt (v) rozporządzenia w sprawie EFRR i Funduszu Spójności

* Jeżeli zaznaczono przejść do sekcji 2.A.1.1.a

[limit znaków 8000]

W ramach priorytetu będą wspierane projekty o oddziaływaniu ogólnokrajowym, których produkty będą mogły być wykorzystywane lokalnie. Projekty udostępnią nowe e-usługi i dane oraz systemy informatyczne, z których korzystać będą m.in. mieszkańcy, przedsiębiorcy i administracja publiczna. Interwencja umożliwi modernizację i dalszy rozwój e-usług i systemów niezbędnych do ich świadczenia, w tym budowę i modernizację systemów cyfryzujących procesy back-office. Szczególny priorytet uzyskają projekty, których rezultaty umożliwią integrację poszczególnych, istniejących już e-usług obszarowych, w kompleksowe procesy. Rozwiązania wdrażane w ramach projektów będą realizowały założenia Architektury Informatycznej Państwa (AIP). Interwencja obejmie działania ukierunkowane na konsolidację i standaryzację usług cyfrowych przede wszystkim poprzez ich integrację w ramach nowoutworzonych lub rozwijanych horyzontalnych, centralnych platform internetowych. Przewiduje się realizację innych projektów horyzontalnych o szerokim spektrum zastosowania. Interwencja obejmie poprawę zakresu i jakości udostępnianych danych oraz ich wykorzystania, w tym m.in. wspierane będą przedsięwzięcia z obszaru kultury w zakresie digitalizacji i udostępniania zasobów oraz rozwoju usług. Działania w obszarze cyberbezpieczeństwa zapewnią sprawne i bezpieczne działanie systemów informatycznych oraz lepszą ochronę informacji. Realizowane będą również działania wspierające współpracę międzysektorową na rzecz cyfrowych rozwiązań problemów społeczno-gospodarczych oraz rozwój zaawansowanych kompetencji cyfrowych.

¹ W przypadku gdy środki w ramach celu szczegółowego określonego w art. 4 ust. 1 ppkt (x) rozporządzenia w sprawie EFS+ są uwzględniane dla celów art. 7 ust. 4 rozporządzenia w sprawie EFS+.

Wszystkie projekty będą realizowane z zachowaniem zasad sprzyjających podniesieniu jakości życia i zapewnienia niezależności obywateli, którzy ze względu na stan zdrowia, wiek, czy niepełnosprawność napotykają na ograniczenia w życiu codziennym. Dostępność będzie realizowana przez stosowanie zasad uniwersalnego projektowania i standardów w zakresie m.in. dostępności cyfrowej produktów.

W priorytecie II planowany jest cross-financing dotyczący przede wszystkim działań szkoleniowych w zakresie obsługi i wykorzystywania powstałych systemów informatycznych.

Wsparcie w ramach priorytetu II będzie udzielane z uwzględnieniem odpowiednich przepisów materialnych i proceduralnych dotyczących pomocy publicznej, obowiązujących w dniu jego udzielenia.

Możliwa będzie realizacja projektów łączących różne typy interwencji zaplanowanej w priorytecie II.

Preferowana będzie realizacja projektów, w których stosowany będzie tryb konkurencyjny wskazany w ustawie Prawo zamówień publicznych.

Przewiduje się możliwość realizacji projektów w partnerstwie publiczno-prywatnym.

2.1: Wysoka jakość i dostępność e-usług publicznych

e-Państwo

Rozwiązania wdrażane w ramach projektów będą zgodne z założeniami AIP. Interwencja obejmie działania ukierunkowane na konsolidację i standaryzację usług cyfrowych. Celem wsparcia będą działania w zakresie optymalizacji procesów w relacji podmiotów publicznych z obywatelem i przedsiębiorcą, tworzenia i rozwoju nowoczesnych usług świadczonych drogą elektroniczną (w tym wewnątrzadministracyjnych), cyfryzacji procesów back-office w administracji rządowej oraz budowy i rozwoju rozwiązań o charakterze horyzontalnym, usprawniających funkcjonowanie administracji publicznej na terenie całego kraju.

e-Zdrowie

Interwencja obejmie rozwój i optymalizację e-usług dla obywateli, w tym ich dostępności poprzez Internetowe Konto Pacjenta oraz wdrożenie innowacyjnych rozwiązań w ochronie zdrowia m.in. wykorzystujących rozwiązania z zakresu sztucznej inteligencji i dużych zbiorów danych. Wsparcie uzyskają także inwestycje w rozwój elektronicznej dokumentacji medycznej i telemedycyny oraz stworzenie spójnej i efektywnej architektury informacyjnej w ochronie zdrowia. Ma ona zapewnić

zmniejszenie obciążeń raportowych placówek medycznych oraz dostęp do danych wysokiej jakości, które umożliwią sporządzanie analiz na potrzeby przewidywania trendów i zjawisk oraz podejmowania trafnych decyzji. Wsparcie uzyskają też przedsięwzięcia poprawiające dojrzałość cyfrową placówek medycznych.

Rozwój e-zdrowia przyniesie korzyści dla obywateli poprzez wsparcie profilaktyki, usprawnienie procesu diagnozy i leczenia oraz zwiększenie dostępności i jakości usług specjalistycznych oraz dla kadr medycznych poprzez zwiększenie komfortu i bezpieczeństwa a także optymalizację zasobów.

Projekty horyzontalne

Celem realizacji projektów o charakterze horyzontalnym będzie zapewnienie odpowiednich warunków do współpracy, efektywnej wymiany danych (zgodnie z założeniami AIP), a także udostępniania e-usług przy zapewnieniu odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa. Kluczowym elementem będzie rozwój zdolności do modernizacji istniejących i wdrażania nowych systemów administracji publicznej poprzez dostarczenie narzędzi wspierających te procesy.

2.2: Wzmocnienie krajowego systemu cyberbezpieczeństwa

Interwencja obejmie inwestycje zwiększające poziom bezpieczeństwa informacji poprzez wzmocnianie odporności oraz zdolności do skutecznego zapobiegania i reagowania na incydenty w systemach informacyjnych państwa oraz podmiotów mających kluczowe znaczenie dla gospodarki narodowej.

2.3: Cyfrowa dostępność i ponowne wykorzystanie informacji

Cyfrowa dostępność ISP

Interwencja obejmie projekty, których priorytetem jest zwiększenie dostępności danych publicznych o wysokiej wartości, jak również stworzenie narzędzi umożliwiających dostęp do takich danych w czasie rzeczywistym. Większa dostępność i promocja wykorzystania otwartych danych publicznych wysokiej jakości oraz budowa odpowiednich narzędzi analitycznych, posłuży m.in. efektywnemu zarządzaniu w administracji publicznej. Program zakłada działania zwiększające otwartość oraz poziom ponownego wykorzystania danych z zasobów kultury, nauki i administracji. Wsparcie będzie udzielane również na budowę i udostępnianie rozwiązań informatycznych do prowadzenia zaawansowanej analityki danych z wykorzystaniem nowych technologii.

Cyfrowa dostępność i ponowne wykorzystanie informacji przez przedsiębiorstwa

Interwencja obejmie projekty, których celem będzie zapewnienie dostępu do dynamicznych zbiorów danych za pośrednictwem interfejsów programowania aplikacji, wykorzystywanie danych i analityki biznesowej w przedsiębiorstwach oraz wsparcie wzajemnego dzielenia się danymi przez przedsiębiorstwa, w tym poprzez opracowanie standardów współpracy w zakresie organizacyjnym, technicznym i prawnym. Promowane będzie również udostępnianie danych prywatnych instytucjom publicznym i podmiotom systemu szkolnictwa wyższego i nauki w celu realizacji interesu publicznego.

2.4: Cyfrowa współpraca międzysektorowa (współpraca na rzecz cyfrowych rozwiązań problemów społeczno-gospodarczych)

Interwencja obejmie wsparcie projektów dostarczających skalowalne rozwiązania problemów społeczno-gospodarczych w różnych obszarach, w tym w zdrowiu, energetyce, ochronie środowiska, przedsiębiorczości, rolnictwie, gospodarce morskiej przy zastosowaniu nowoczesnych rozwiązań informatycznych w ramach współpracy międzysektorowej obejmującej w szczególności administrację publiczną, przedsiębiorców, uczelnie i podmioty nauki.

2.5: Wsparcie umiejętności cyfrowych

Wyzwaniem dla perspektywy finansowej 2021-27 jest zaspokojenie rosnącego zapotrzebowania, w szczególności na zaawansowane kompetencje cyfrowe, z takich obszarów, jak np.: analiza danych i uczenie maszynowe, robotyka i sensory, e-handel, cyberbezpieczeństwo, internet rzeczy, obliczenia kwantowe, czy zarządzanie IT. Szczególnie istotne są one dla sprawnego funkcjonowania współczesnej administracji oraz realizacji polityk publicznych - w tym polityk rozwojowych, co wymaga stałego podnoszenia kompetencji pracowników instytucji sektora publicznego. Interwencja obejmie uruchomienie szkoleń dotyczących m.in. cyfryzacji gospodarki, przemysłu 4.0 (czy ogólnie: współczesnych trendów rozwojowych) dla ww. pracowników, w tym pracowników z sektora ochrony zdrowia oraz przedsiębiorców w zakresie cyberbezpieczeństwa.

Celem kampanii edukacyjno-informacyjnych będzie podniesienie świadomości publicznej na temat korzyści płynących ze stosowania technologii cyfrowych, w tym e-usług publicznych. Działanie ma budować i utrwalać wśród obywateli motywację do korzystania z TIK, rozwój niezbędnych umiejętności oraz zmianę postaw

negatywnych i przeciwnych wykorzystywaniu tych technologii, jak również likwidację stereotypów wpływających na brak zainteresowania TIK.

Główne grupy docelowe

[limit znaków 1000]

2.1

Przed wszystkim obywatele, przedsiębiorcy, administracja publiczna, organizacje pozarządowe, podmioty systemu szkolnictwa wyższego i nauki, podmioty lecznicze, samorządy zawodowe, instytucje kultury.

2.2

Przed wszystkim jednostki administracji publicznej (w tym archiwa państwowe), podmioty kluczowe dla zapewnienia cyberbezpieczeństwa, w tym m.in.: opertorzy usług kluczowych, operatorzy infrastruktury krytycznej, dostawcy usług cyfrowych, zespoły CSIRT, dedykowane centra cyberbezpieczeństwa, jednostki certyfikujące cyberbezpieczeństwo, podmioty systemu szkolnictwa wyższego i nauki, przedsiębiorcy.

2.3

Przed wszystkim obywatele, przedsiębiorcy, administracja publiczna, organizacje pozarządowe, podmioty systemu szkolnictwa wyższego i nauki, podmioty lecznicze, samorządy zawodowe, instytucje kultury, archiwa państwowe, nadawcy radiowi i telewizyjni.

2.4

Przed wszystkim obywatele, przedsiębiorcy, jednostki sektora finansów publicznych, instytuty badawcze, instytuty Sieci Badawczej Łukasiewicz.

2.5

Przed wszystkim pracownicy instytucji sektora publicznego, obywatele, przedsiębiorcy.

Działania zapewniające równość, włączenie i niedyskryminację

[limit znaków 2000]

Wdrażanie programu będzie odbywać się zgodnie z przepisami krajowymi i europejskimi, w tym warunkami określonymi w Rozporządzeniu Ramowym art. 6, 11 i 67, tj. przepisami w zakresie zapewnienia równości, włączenia i niedyskryminacji i dotyczącymi spełnienia horyzontalnych warunków podstawowych zgodnie z Załącznikiem III do ww. rozporządzenia.

Działania realizowane w ramach programu przyczynią się do poprawy jakości życia poprzez wykorzystanie możliwości, jakie dają nowoczesne TIK, a tym samym mogą w sposób pośredni przyczynić się do ograniczenia takich niekorzystnych zjawisk, jak właśnie wykluczenie społeczne.

Interwencja przyczyni się także do zapewnienia lepszej komunikacji w kontaktach pomiędzy obywatelami a instytucjami publicznymi poprzez realizację działań dotyczących otwartego dostępu do cyfrowych treści i usług publicznych. W tym kontekście niezbędne jest zapewnienie, aby wszystkie dostępne działania i rozwiązania zaprojektowane były w sposób uniwersalny, tzn. aby odpowiadały potrzebom wszystkich użytkowników i zapewniały im równy dostęp do oferowanego wsparcia, np. poprzez odpowiednio zaprojektowane interfejsy (czytelne, intuicyjne i proste).

Wszystkie projekty będą realizowane z zachowaniem zasad sprzyjających podniesieniu jakości życia i zapewnienia niezależności obywateli, którzy ze względu na stan zdrowia, wiek, czy niepełnosprawność napotykać mogą ograniczenia w życiu codziennym. Dostępność będzie realizowana przez stosowanie zasad uniwersalnego projektowania i standardów w zakresie m.in. dostępności cyfrowej produktów.

Warunkiem osiągnięcia trwałego rozwoju społecznego i ekonomicznego jest zapewnienie kobietom i mężczyznom równego udziału we wszystkich sferach życia społecznego – bez względu na ich pochodzenie etniczne, wiek, stan zdrowia, poziom sprawności, miejsce zamieszkania, status ekonomiczny, status rodzicielski, wyznanie lub światopogląd, orientację psychoseksualną, etc. Realizacja programu będzie odbywała się zgodnie z poszanowaniem zasad równości w rozumieniu prawa wspólnotowego oraz krajowego, co będzie odzwierciedlone zarówno w procesie programowania, wdrażania, monitorowania kontroli, informacji i promocji, a także samej realizacji projektów.

Wskazanie szczególnych terytoriów docelowych, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych

[limit znaków 2000]

W ramach Priorytetu II nie planuje się wydzielenia szczególnych terytoriów docelowych i przypisania im dedykowanej alokacji, gdyż efekty zaplanowanych działań będą oceniane w skali całego kraju. Celem interwencji w obszarze e-administracji, e-zdrowia, cyberbezpieczeństwa, jest uruchomienie e-usług na poziomie krajowym, z których korzystanie powinno być możliwe niezależnie od miejsca pobytu i rodzaju technologii stosowanej przez odbiorcę (sprzętu, oprogramowania). Pozostałe działania w Priorytecie II, w tym rozwój cyfrowej dostępności i ponownego wykorzystania informacji, rozwój współpracy międzysektorowej na rzecz cyfrowych rozwiązań problemów społeczno-gospodarczych oraz działania w obszarze wsparcia umiejętności cyfrowych również będą miały charakter ogólnokrajowy. Priorytet II realizuje zatem cele horyzontalne, bez ukierunkowania terytorialnego.

W związku z powyższym identyfikacja alokacji skierowanej na OSI, tj. miasta średnie tracące funkcje społeczno-gospodarcze, a także obszary zagrożone trwałą marginalizacją, będzie możliwa po wyborze projektów (ex-post).

Przedsięwzięcia międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe

[limit znaków 2000]

W ramach Priorytetu II wspierana będzie kontynuacja inicjatywy polegającej na nawiązaniu współpracy bilateralnej i międzynarodowej służącej wymianie dobrych praktyk w zakresie otwierania danych, tak w obszarze budowy niezbędnej infrastruktury, kreowania przyjaznego otoczenia prawno – organizacyjnego, jak również wzmacniania kompetencji. Działania te będą stanowić inspirację dla wdrożenia nowych rozwiązań, m.in. w obszarze inteligentnych miast, wsi oraz rolnictwa. Współpraca transnarodowa będzie też elementem projektów w zakresie digitalizacji i udostępniania danych, zwłaszcza danych ze źródeł nauki. Ponadto w ramach interwencji wspierany będzie rozwój centrum innowacji cyfrowych dla e-administracji. Centrum to dla efektywniejszego wykonywania swoich zadań m.in. świadczenia usług i doradztwa oraz budowania potencjału administracyjnego będzie nawiązywać współpracę transnarodową.

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych

[limit znaków 1000]

Projekty Priorytetu II będą głównie realizowane przez podmioty publiczne. Będą one dotyczyły w przeważającej mierze wdrażania usług publicznych, digitalizacji i udostępniania informacji sektora publicznego, a także działań mających wzmocnić odporność podmiotów publicznych na cyberataki. Determinuje to zastosowanie dotacyjnej formy wsparcia.

Ewentualna decyzja dotycząca wykorzystania instrumentów finansowych, a także ich formy, sposobu wdrażania, wysokości oraz ostatecznych odbiorców uzależniona będzie od wyników oceny *ex ante* lub innych dokumentów analitycznych, spełniających wymagania zawarte we właściwych przepisach prawnych.

Wskaźniki

Tabela 8: Wskaźniki produktu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel (2029)
Zaawansowane usługi cyfrowe	1.2 Czerpanie korzyści z cyfryzacji dla obywateli, przedsiębiorstw, instytucji badawczych i rządów	EFRR	Bardziej rozwinięty	RCO 13	Wartość usług cyfrowych, produktów i procesów opracowanych dla przedsiębiorstw	euro	Będzie oszacowane	Będzie oszacowane
Zaawansowane usługi cyfrowe	1.2 Czerpanie korzyści z cyfryzacji dla obywateli, przedsiębiorstw, instytucji badawczych i rządów	EFRR	W okresie przejściowym	RCO 13	Wartość usług cyfrowych, produktów i procesów opracowanych dla przedsiębiorstw	euro	Będzie oszacowane	Będzie oszacowane
Zaawansowane usługi cyfrowe	1.2 Czerpanie korzyści z cyfryzacji dla obywateli, przedsiębiorstw, instytucji badawczych i rządów	EFRR	Słabiej rozwinięte	RCO 13	Wartość usług cyfrowych, produktów i procesów opracowanych dla przedsiębiorstw	euro	Będzie oszacowane	Będzie oszacowane

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel (2029)
Zaawansowane usługi cyfrowe	1.2 Czerpanie korzyści z cyfryzacji dla obywateli, przedsiębiorstw, instytucji badawczych i rządów	EFRR	Bardziej rozwinięty	RCO 14	Instytucje publiczne wsparte w zakresie rozwoju usług, produktów i procesów cyfrowych	instytucje publiczne	Będzie oszacowane	Będzie oszacowane
Zaawansowane usługi cyfrowe	1.2 Czerpanie korzyści z cyfryzacji dla obywateli, przedsiębiorstw, instytucji badawczych i rządów	EFRR	W okresie przejściowym	RCO 14	Instytucje publiczne wsparte w zakresie rozwoju usług, produktów i procesów cyfrowych	instytucje publiczne	Będzie oszacowane	Będzie oszacowane
Zaawansowane usługi cyfrowe	1.2 Czerpanie korzyści z cyfryzacji dla obywateli, przedsiębiorstw, instytucji badawczych i rządów	EFRR	Słabiej rozwinięte	RCO 14	Instytucje publiczne wsparte w zakresie rozwoju usług, produktów i procesów cyfrowych	instytucje publiczne	Będzie oszacowane	Będzie oszacowane

Tabela 9: Wskaźniki rezultatów

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok referencyjny	Cel (2029)	Źródło danych [200]	Uwagi [200]
Zaawansowane usługi cyfrowe	1.2 Czerpanie korzyści z cyfryzacji dla obywateli, przedsiębiorstw, instytucji badawczych i rządów	EFRR	Bardziej rozwinięty	RCR 11	Użytkownicy nowych i zmodernizowanych publicznych usług, produktów i procesów cyfrowych	użytkownicy / rok			Będzie oszacowane		
Zaawansowane usługi cyfrowe	1.2 Czerpanie korzyści z cyfryzacji dla obywateli, przedsiębiorstw, instytucji badawczych i rządów	EFRR	W okresie przejściowym	RCR 11	Użytkownicy nowych i zmodernizowanych publicznych usług, produktów i procesów cyfrowych	użytkownicy / rok			Będzie oszacowane		
Zaawansowane usługi cyfrowe	1.2 Czerpanie korzyści z cyfryzacji dla obywateli, przedsiębiorstw, instytucji badawczych i rządów	EFRR	Słabiej rozwinięte	RCR 11	Użytkownicy nowych i zmodernizowanych publicznych usług, produktów i procesów cyfrowych	użytkownicy / rok			Będzie oszacowane		
Zaawansowane usługi cyfrowe	1.2 Czerpanie korzyści z cyfryzacji dla obywateli, przedsiębiorstw, instytucji badawczych i rządów	EFRR	Bardziej rozwinięty	RCR 12	Użytkownicy nowych i ulepszonych usług cyfrowych, produktów i procesów opracowanych przez przedsiębiorstwa	użytkownicy / rok			Będzie oszacowane		

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok referencyjny	Cel (2029)	Źródło danych [200]	Uwagi [200]
Zaawansowane usługi cyfrowe	1.2 Czerpanie korzyści z cyfryzacji dla obywateli, przedsiębiorstw, instytucji badawczych i rządów	EFRR	W okresie przejściowym	RCR 12	Użytkownicy nowych i ulepszonych usług cyfrowych, produktów i procesów opracowanych przez przedsiębiorstwa	użytkownicy / rok			Będzie oszacowane		
Zaawansowane usługi cyfrowe	1.2 Czerpanie korzyści z cyfryzacji dla obywateli, przedsiębiorstw, instytucji badawczych i rządów	EFRR	Słabiej rozwinięte	RCR 12	Użytkownicy nowych i ulepszonych usług cyfrowych, produktów i procesów opracowanych przez przedsiębiorstwa	użytkownicy / rok			Będzie oszacowane		

Orientacyjny podział zasobów programu (UE) według rodzaju interwencji

Tabela 10: Wymiar 1 – zakres interwencji

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
2	EFRR	Lepiej rozwinięte	Czerpanie korzyści z cyfryzacji dla obywateli, przedsiębiorstw, instytucji badawczych i rządów	016	61 076 471,00
				018	5 882 353,00
2	EFRR	W okresie przejściowym	Czerpanie korzyści z cyfryzacji dla obywateli, przedsiębiorstw, instytucji badawczych i rządów	016	122 152 942,00
				018	11 764 705,00
2	EFRR	Słabiej rozwinięte	Czerpanie korzyści z cyfryzacji dla obywateli, przedsiębiorstw, instytucji badawczych i rządów	016	855 070 588,00
				018	82 352 941,00

Tabela 11: Wymiar 2 – forma finansowania

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
2	EFRR	Lepiej rozwinięte	Czerpanie korzyści z cyfryzacji dla obywateli, przedsiębiorstw, instytucji badawczych i rządów	01	66 958 824,00
				03	0
2	EFRR	W okresie przejściowym	Czerpanie korzyści z cyfryzacji dla obywateli, przedsiębiorstw, instytucji badawczych i rządów	01	133 917 647,00
				03	0
2	EFRR	Słabiej rozwinięte	Czerpanie korzyści z cyfryzacji dla obywateli, przedsiębiorstw, instytucji badawczych i rządów	01	937 423 529,00
				03	0

Tabela 12: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
2	EFRR	Lepiej rozwinięte	Czerpanie korzyści z cyfryzacji dla obywateli, przedsiębiorstw, instytucji badawczych i rządów	33	66 958 824,00
2	EFRR	W okresie przejściowym	Czerpanie korzyści z cyfryzacji dla obywateli, przedsiębiorstw, instytucji badawczych i rządów	33	133 917 647,00
2	EFRR	Słabiej rozwinięte	Czerpanie korzyści z cyfryzacji dla obywateli, przedsiębiorstw, instytucji badawczych i rządów	33	937 423 529,00

Tabela 13: Wymiar 7 – ESF+*, EFRR, FS i FST równość płci

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
2	EFRR	Lepiej rozwinięte	Czerpanie korzyści z cyfryzacji dla obywateli, przedsiębiorstw, instytucji badawczych i rządów	03	0
2	EFRR	W okresie przejściowym	Czerpanie korzyści z cyfryzacji dla obywateli, przedsiębiorstw, instytucji badawczych i rządów	03	0
2	EFRR	Słabiej rozwinięte	Czerpanie korzyści z cyfryzacji dla obywateli, przedsiębiorstw, instytucji badawczych i rządów	03	0

*Zasadniczo 40% środków z EFS+ przyczynia się do równości płci. 100% ma zastosowanie, gdy państwo członkowskie zdecyduje się skorzystać z art. 6 ust. 2 rozporządzenia ws. EFS+, a także działań specyficznych dla programu w zakresie równości płci.

Priorytet III: Pomoc techniczna

[limit znaków 8 000]

Mając na uwadze doświadczenia z perspektywy finansowej 2014-2020 w zakresie wsparcia realizacji programu dotyczącego cyfryzacji, w perspektywie finansowej 2021-2027 w ramach Pomocy Technicznej (PT) wsparte zostaną działania w 3 zakresach:

- Sprawne zarządzanie i wdrażanie programu
- Informacja, edukacja i promocja programu
- Skuteczni beneficjenci

Ze względu na wymagania stojące przed beneficjentami programu w procesie aplikacji i realizacji projektów oraz mając na uwadze zidentyfikowane w perspektywie 2014-2020 niezbędne kierunki wsparcia beneficjentów, w perspektywie 2021-2027 planuje się zwiększenie i rozszerzenie działań skierowanych na podniesienie kompetencji beneficjentów oraz potencjalnych beneficjentów Programu. Udzielenie wsparcia obejmować będzie zarówno etap przygotowania jak i realizacji projektów. Mając na uwadze pozytywny wpływ jaki wniosły na jakość przygotowywanej dokumentacji aplikacyjnej przez beneficjentów kontynuowane będą dotychczasowe działania w zakresie wsparcia w przygotowaniu dokumentacji projektowej, doradztwa i wymiany dobrych praktyk. Zwiększone wsparcie z PT zostanie skierowane do beneficjentów i instytucji systemu wdrażania w zakresie przygotowania i rozliczania wniosków o płatność zarówno w postaci szkoleń, warsztatów, konferencji, wymiany dobrych praktyk, jak również w postaci wsparcia eksperckiego.

Planowane jest zapewnienie optymalnych warunków dla kadr zaangażowanych w system wdrażania poprzez zapewnienie stabilnego systemu zatrudnienia dla instytucji w systemie wdrażania jak i instytucji wspierających proces wdrażania programu. Wsparcie będzie obejmować ciągłe podnoszenie kompetencji oraz wprowadzenie dodatkowego wsparcia pozapłacowego (zapobiegającego fluktuacji kadr i utracie pamięci instytucjonalnej, co stanowi problem dla instytucji wdrażających Program na polu jakim jest cyfryzacja w stosunku do sytuacji rynkowej), jak i właściwego wsparcia technicznego i eksperckiego. Planowane jest stworzenie na poziomie horyzontalnym (rola wiodąca PT FE NA LATA 2021-2027) dokumentu w postaci Planu zarządzania zasobami ludzkimi na lata 2021-2027. Celem niniejszego dokumentu będzie wskazanie rozwiązań, dotyczących planowania kadr instytucji zaangażowanych we wdrażanie polityki spójności w perspektywie 2021-2027, które umożliwią sprawne i skuteczne realizowanie powierzonych im zadań. Dokument ten wypełni założenia Umowy Partnerstwa, zgodnie z którymi opracowane

zostaną standardy i rekomendacje dotyczące zarządzania zasobami ludzkimi wobec kadr pracujących w obszarze funduszy Unii Europejskiej we wszystkich instytucjach polityki spójności.

Wsparcie z Pomocy technicznej przeznaczone będzie również dla instytucji uczestniczących w systemie wdrażania oraz wykonujących działania niezbędne do zapewnienia skutecznego wdrażania Programu m.in. przygotowania, zarządzania, wdrażania, koordynacji, prowadzenia naborów, monitorowania, ewaluacji, komunikacji oraz kontroli i audytu, rozliczania projektów oraz wsparcie przeszłych i nowych interwencji w zakresie rozwoju cyfryzacji.

Działania informacyjno-promocyjno-edukacyjne skupią się na dostarczeniu potencjalnym beneficjentom i beneficjentom rzetelnej i wyczerpującej wiedzy o celach programu i poszczególnych osiach zarówno w zakresie wsparcia, jak i wymagań dotyczących realizacji projektów.

Wsparcie w zakresie Pomocy technicznej Programu odbywać się będzie zgodnie z zapisami linii demarkacyjnej pomiędzy PT FE i komponentem Pomocy technicznej.

Wsparciu będą podlegać m.in. następujące kategorie wydatków:

- wynagrodzenia dla pracowników instytucji zaangażowanych w system wdrażania programu (IP/IW oraz instytucji niezbędnych w system wdrażania Programu)
- podnoszenie kompetencji pracowników oraz sprawne funkcjonowanie instytucji zaangażowanych w zarządzanie i wdrażanie programu;
- skuteczny system wdrażania programu (nabór wniosków o dofinansowanie; wsparcie partnerów; zarządzanie finansowe; kontrola; audyt; zadania dot. certyfikacji wydatków; przeciwdziałanie nadużyciom; sprawozdawczość; monitoring; ewaluacja; budowa, wdrożenie i utrzymanie systemów informatycznych (opcjonalnie); proces zamknięcia poprzedniej perspektywy i przygotowania nowej; wsparcie eksperckie i prawne; wymiana dobrych praktyk; koordynacja działań w zakresie cyfryzacji; działania z zakresu zwalczania i przeciwdziałania nadużyciom finansowym oraz korupcji w obszarze TIK itd.);
- wsparcie potencjalnych beneficjentów i beneficjentów w tym wsparcie potencjału beneficjentów w zakresie zdolności do efektywnego uczestnictwa w procesie realizacji projektów;
- wsparcie instytucji mających znaczący wpływ na potencjał beneficjentów/potencjalnych beneficjentów i/lub skuteczność działania IZ, IP (opcjonalnie);
- informacja, promocja, edukacja o działaniach realizowanych w programie.

Jednocześnie planowane jest elastyczne podejście do planowanych do wsparcia zadań co umożliwi jak najlepsze wsparcie instytucji zaangażowanych w realizację programu, potencjalnych beneficjentów i beneficjentów. W trakcie realizacji programu potrzeby poszczególnych uczestników procesu ulegają zmianą. PT jako narzędzie o charakterze wspierającym jak najlepsze zarządzanie, wdrażanie, rozliczenie programu powinna reagować i dostosowywać się do pojawiających się potrzeb i problemów m.in. poprzez korzystanie z doświadczeń innych programów lub tworzenie rozwiązań uwzględniających specyfikę programu.

Wymiar ogólnokrajowy Programu oraz skala realizowanych działań powodują, że nie ma możliwości wydzielenia interwencji w osiach dla poszczególnych kategorii regionów. Zasadne jest więc ustanowienie osi pomocy technicznej obejmującej zasięgiem trzy kategorie regionów.

Główne grupy docelowe

[limit znaków 1 000]

Instytucje systemu wdrażania programu; instytucje wspierające realizację programu oraz działania na rzecz beneficjentów; partnerzy w rozumieniu art. 6 rozporządzenia ogólnego (w zakresie wsparcia programu Komitet monitorujący, grupy robocze itd.); potencjalni beneficjenci i beneficjenci programu; potencjalni uczestnicy projektów; ogół społeczeństwa (w zakresie informacji i komunikacji).

Wskaźniki

Tabela 14: Wskaźniki produktu

Priorytet	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel (2029)
PT	EFRR	Lepiej rozwinięte	Nie dotyczy	Średnioroczna liczba etatów finansowanych z PT	sztuka	Będzie oszacowane	Będzie oszacowane
PT	EFRR	W okresie przejściowym	Nie dotyczy	Średnioroczna liczba etatów finansowanych z PT	sztuka	Będzie oszacowane	Będzie oszacowane

PT	EFRR	Słabiej rozwinięte	Nie dotyczy	<i>Średnioroczna liczba etatów finansowanych z PT</i>	sztuka	Będzie oszacowane	Będzie oszacowane
PT	EFRR	Lepiej rozwinięte	Nie dotyczy	<i>Liczba uczestników form szkoleniowych dla instytucji</i>	sztuka	Będzie oszacowane	Będzie oszacowane
PT	EFRR	W okresie przejściowym	Nie dotyczy	Liczba uczestników form szkoleniowych dla instytucji	sztuka	Będzie oszacowane	Będzie oszacowane
PT	EFRR	Słabiej rozwinięte	Nie dotyczy	Liczba uczestników form szkoleniowych dla instytucji	sztuka	Będzie oszacowane	Będzie oszacowane
PT	EFRR	Lepiej rozwinięte	Nie dotyczy	<i>Liczba przeprowadzonych ewaluacji</i>	sztuka	0	0,29
PT	EFRR	W okresie przejściowym	Nie dotyczy	Liczba przeprowadzonych ewaluacji	sztuka	0	0,59
PT	EFRR	Słabiej rozwinięte	Nie dotyczy	Liczba przeprowadzonych ewaluacji	sztuka	0	4,12
PT	EFRR	Lepiej rozwinięte	Nie dotyczy	<i>Liczba opracowanych ekspertyz</i>	sztuka	18	88
PT	EFRR	W okresie przejściowym	Nie dotyczy	Liczba opracowanych ekspertyz	sztuka	35	176
PT	EFRR	Słabiej rozwinięte	Nie dotyczy	Liczba opracowanych ekspertyz	sztuka	247	1 235
PT	EFRR	Lepiej rozwinięte	Nie dotyczy	<i>Liczba posiedzeń sieci tematycznych, grup roboczych, komitetów oraz innych ciał angażujących partnerów spoza administracji publicznej</i>	sztuka	0	2

PT	EFRR	W okresie przejściowym	Nie dotyczy	Liczba posiedzeń sieci tematycznych, grup roboczych, komitetów oraz innych ciał angażujących partnerów spoza administracji publicznej	sztuka	1	5
PT	EFRR	Słabiej rozwinięte	Nie dotyczy	Liczba posiedzeń sieci tematycznych, grup roboczych, komitetów oraz innych ciał angażujących partnerów spoza administracji publicznej	sztuka	6	33
PT	EFRR	Lepiej rozwinięte	Nie dotyczy	<i>Liczba uczestników form szkoleniowych dla beneficjentów</i>	sztuka	28	169
PT	EFRR	W okresie przejściowym	Nie dotyczy	Liczba uczestników form szkoleniowych dla beneficjentów	sztuka	56	339
PT	EFRR	Słabiej rozwinięte	Nie dotyczy	Liczba uczestników form szkoleniowych dla beneficjentów	sztuka	395	2 372
PT	EFRR	Lepiej rozwinięte	Nie dotyczy	<i>Liczba projektów objętych wsparciem</i>	sztuka	2	15
PT	EFRR	W okresie przejściowym	Nie dotyczy	Liczba projektów objętych wsparciem	sztuka	5	29
PT	EFRR	Słabiej rozwinięte	Nie dotyczy	Liczba projektów objętych wsparciem	sztuka	35	206

Orientacyjny podział zasobów programu (UE) według rodzaju interwencji

Tabela 15: Wymiar 1 – zakres interwencji

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
PT	EFRR	Lepiej rozwinięte	177	175 412
			178	2 183 412
			179	23 529
			180	541 175
PT	EFRR	W okresie przejściowym	177	350 824
			178	4 366 824
			179	47 059
			180	1 082 353
PT	EFRR	Słabiej rozwinięte	177	2 455 765
			178	30 567 764
			179	329 412
			180	7 576 471

Tabela 16: Wymiar 7 – ESF+*, EFRR, FS i FST równość płci

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
PT	EFRR	Lepiej rozwinięte	03	0
PT	EFRR	W okresie przejściowym	03	0
PT	EFRR	Słabiej rozwinięte	03	0

*Zasadniczo 40% środków z EFS+ przyczynia się do równości płci. 100% ma zastosowanie, gdy państwo członkowskie zdecyduje się skorzystać z art. 6 ust. 2 rozporządzenia ws. EFS+, a także działań specyficznych dla programu w zakresie równości płci.

3. Plan finansowy

FERC jest krajowym programem operacyjnym finansowanym ze środków EFRR. Obszarem realizacji programu jest obszar całej Polski, tj. 14 regionów zaliczonych do kategorii słabiej rozwiniętych, 2 regiony: Wielkopolska i Dolnośląskie zaliczone do kategorii przejściowe oraz region warszawski stołeczny - w jego skład wchodzi m.st. Warszawa wraz z powiatami (grodziskim, legionowskim, mińskim, nowodworskim, otwockim, piaseczyńskim, pruszkowskim, warszawskim zachodnim i wołomińskim) jako region lepiej rozwinięty.

Zgodnie z UP alokacja środków EFRR na POPC wynosi 1 988 mln EUR. Minimalne zaangażowanie środków krajowych - szacowane na podstawie art. 106 CPR zakładającego maksymalny poziom dofinansowania każdej osi priorytetowej w regionach lepiej rozwiniętych na poziomie 50%, w regionach przejściowych – 70% oraz słabiej rozwiniętych na poziomie 85%.

W realizację POPC zaangażowane będą środki krajowe publiczne i prywatne.

- **Podstawa certyfikacji**

Podstawę obliczania wkładu UE w ramach POPC stanowią całkowite wydatki kwalifikowalne.

- **Kategorie regionów**

Na każdej osi priorytetowej FERC funkcjonują trzy koperty finansowe – jedna dla 1 regionu lepiej rozwiniętego, druga dla dwóch regionów przejściowych oraz trzecia dla 14 regionów słabiej rozwiniętych, z poziomami stopy dofinansowania wynoszącymi odpowiednio 50%, 70% i 85%. W programie występuje jeden rodzaj priorytetów – „pro rata”.

„Priorytety” to Priorytet I Zwiększenie dostępu do ultra-szybkiego internetu szerokopasmowego, Priorytet II Zaawansowane usługi cyfrowe, Priorytet III Pomoc Techniczna. Osie te mają charakter ogólnopolski – wszystkie realizowane w nich projekty dotyczą całego kraju. W tych przypadkach środki na finansowanie programu będą pochodziły w 1/17 z koperty lepiej rozwiniętych, a w 2/17 środków z obszarów przejściowych oraz 14/17 ze środków przeznaczonych na realizację działań w kategorii regionów słabiej rozwiniętych.

Tabela 17: Środki finansowe w rozbiciu na poszczególne lata

Fundusz	Kategoria regionu	2021	2022	2023	2024	2025	2026		2026	2027		2027	Ogółem
							Środki finansowe bez kwoty elastyczności	Kwota elastyczności	dotyczy	Środki finansowe bez kwoty elastyczności	Kwota elastyczności	dotyczy	
									EFMR			EFMR	
EFRR	Lepiej rozwinięte	6 431 891	12 113 238	15 670 308	17 929 655	19 017 463	10 049 010	10 049 010	n/d	12 841 444	12 841 444	n/d	116 943 463
	W okresie przejściowym	12 863 781	24 226 476	31 340 615	35 859 310	38 034 926	20 098 020	20 098 020	n/d	25 682 889	25 682 889	n/d	233 886 926
	Słabiej rozwinięte	90 046 467	169 585 329	219 384 300	251 015 167	266 244 481	140 686 143	140 686 143	n/d	179 780 225	179 780 225	n/d	1 637 208 480
	Najbardziej oddalone lub północne słabo zaludnione	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d
Ogółem		109 342 139	205 925 043	266 395 223	304 804 132	323 296 870	170 833 173	170 833 173	-	218 304 558	218 304 558	-	1 988 038 869

Tabela 18: Łączne środki finansowe w podziale na poszczególne fundusze oraz współfinansowanie krajowe

Nr celu polityki lub pomoc techniczna (PT)	Priorytet	Podstawa obliczenia wsparcia UE (ogółem lub publicznego)	Fundusz	Kategoria regionu*	Wkład UE		Wkład krajowy	Szacunkowy podział wkładu krajowego		Ogółem	Stopa współfinansowania	
					(a)=(g)+(h)	Podział wkładu UE		publiczny	prywatny			(e)=(a)+(b)
						Wkład UE bez kwoty elastyczności	Kwota elastyczności	(b)=(c)+(d)	(c)	(d)	(e)=(a)+(b)	(f)=(a)/(e)**
					(g)	(h)						
	Priorytet 1	ogółem	EFRR	Lepiej rozwinięte	47 061 111	37 849 393	9 211 718	47 061 111	-	47 061 111	94 122 222	50%
				W okresie przejściowym	94 122 219	75 698 783	18 423 436	40 338 094	-	40 338 094	134 460 313	70%
				Słabiej rozwinięte	658 855 539	529 891 486	128 964 053	116 268 625	-	116 268 625	775 124 164	85%
				Najbardziej oddalone lub północne słabo zaludnione	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d
	Priorytet 2	ogółem	EFRR	Lepiej rozwinięte	66 958 824	53 852 338	13 106 486	66 958 824	66 958 824	-	133 917 648	50%
				W okresie przejściowym	133 917 647	107 704 674	26 212 973	57 393 278	57 393 278	-	191 310 925	70%
				Słabiej rozwinięte	937 423 529	753 932 717	183 490 812	165 427 681	165 427 681	-	1 102 851 210	85%
				Najbardziej oddalone lub północne słabo zaludnione	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d
pomoc techniczna (PT)	Priorytet 3	ogółem	EFRR	Lepiej rozwinięte	2 923 528	2 351 277	572 251	2 923 529	2 923 529	-	5 847 057	50%
				W okresie przejściowym	5 847 060	4 702 560	1 144 500	2 505 882	2 505 882	-	8 352 942	70%

				Słabiej rozwinięte	40 929 412	32 917 910	8 011 502	7 222 838	7 222 838	-	48 152 250	85%
				Najbardziej oddalone lub północne słabo zaludnione	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d
	Priorytet 2		EFS+	Lepiej rozwinięte								
				W okresie przejściowym								
				Słabiej rozwinięte								
				Najbardziej oddalone lub północne słabo zaludnione	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d
	Priorytet 3		Fundusz Spójności									
PT	PT zgodnie z art. 32		EFRR lub EFS+ lub Fundusz Spójności									
EFRR ogółem				Lepiej rozwinięte	116 943 463	94 053 008	22 890 455	116 943 464	69 882 353	47 061 111	233 886 927	50%
				W okresie przejściowym	233 886 926	188 106 017	45 780 909	100 237 254	59 899 160	40 338 094	334 124 180	70%
				Słabiej rozwinięte	1 637 208 480	1 316 742 113	320 466 367	288 919 144	172 650 519	116 268 625	1 926 127 624	85%
				Najbardziej oddalone lub północne słabo zaludnione	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d
EFS+ ogółem				Lepiej rozwinięte								
				W okresie przejściowym								
				Słabiej rozwinięte								

			Najbardziej oddalone lub północne słabo zaludnione								
Fundusz Spójności Ogółem		nie dotyczy									
Suma całkowita				1 988 038 869	1 598 901 138	389 137 731	506 099 862	302 432 032	203 667 830	2 494 138 731	80%

4. Warunki podstawowe

Tabela 19: Warunki podstawowe

Warunki podstawowe horyzontalne	Fundusz	Cel szczegółowy (nie dotyczy EFMR)	Spełnienie warunku podstawowego	Kryteria	Spełnienie kryteriów	Odniesienie do odpowiednich dokumentów	Uzasadnienie
Skuteczne mechanizmy monitorowania rynku zamówień publicznych	EFRR		TAK	Gotowe są mechanizmy monitorowania obejmujące wszystkie zamówienia publiczne na mocy unijnych przepisów o zamówieniach publicznych. Powyższy wymóg uwzględnia: 1. Ustalenia zapewniające opracowanie efektywnych i wiarygodnych danych o procedurach o udzielenie zamówień publicznych powyżej progów unijnych zgodnie z obowiązkami sprawozdawczymi wynikającymi z art. 83 oraz art. 84 dyrektywy 2014/24/UE oraz artykułu 99 i 100 dyrektywy 2014/25/EU.	TAK	Dyrektywy w sprawie zamówień publicznych (art. 83 i 84 dyrektywy 2014/24/UE oraz art. 99 i 100 dyrektywy 2014/25/UE)	Zgodnie z obowiązkami wynikającymi z dyrektyw, UZP przygotowuje co 3 lata sprawozdania z monitorowania systemu zamówień publicznych oparte o dane otrzymywane od zamawiających w rocznych sprawozdaniach o udzielonych zamówieniach publicznych, dane pochodzące z TED oraz informacje o wynikach kontroli prowadzonych przez Prezesa UZP.

			<p>2. Ustalenia dotyczące danych obejmują co najmniej następujące elementy:</p> <p>a) Jakość i intensywność konkurencji: nazwiska/imiona zwycięskich oferentów, oferentów występujących początkowo oraz wartość umowną</p> <p>b) Informację o ostatecznej cenie na zakończenie oraz o udziale MŚP jako bezpośrednich oferentów jeżeli systemy krajowe zapewniają takie informacje.</p>	TAK	nd	<p>UZP posiada dostęp do wszystkich danych wymaganych w ramach warunkowości podstawowej (dane pochodzą z bazy TED prowadzonej przez KE oraz ze sprawozdań rocznych przedkładanych Prezesowi UZP przez zamawiających) z wyjątkiem danych dotyczących finalnej ceny po wykonaniu zamówienia. Zgodnie jednak z aktualnym brzmieniem warunku, dane dotyczące finalnej ceny są wymagane tylko, jeśli krajowe systemy przewidują/gromadzą takie informacje.</p>
			<p>3. Ustalenia zapewniające monitoring i analizę danych przez właściwe organy krajowe zgodnie z art. 83 (2) dyrektywy 2014/24/EU oraz zgodnie z art. 99 (2) dyrektywy 2014/25/EU.</p> <p>4. Ustalenia dotyczące udostępnienia wyników analizy opinii publicznej zgodnie z art. 83 (3) dyrektywy 2014/24/EU oraz art. 99 (3) dyrektywy</p>	TAK	<p>Dyrektywy w sprawie zamówień publicznych (art. 83 i 84 dyrektywy 2014/24/EU oraz art. 99 i 100 dyrektywy 2014/25/EU)</p>	<p>Zgodnie z obowiązkami wynikającymi z dyrektyw, UZP przygotowuje co 3 lata sprawozdania z monitorowania systemu zamówień publicznych oparte o dane otrzymywane od zamawiających w rocznych sprawozdaniach o udzielonych zamówieniach publicznych, dane pochodzące z TED oraz informacje o wynikach kontroli prowadzonych przez Prezesa UZP. Ponadto UZP publikuje na swojej stronie roczne raporty z funkcjonowania systemu zamówień publicznych oraz okresowe Biuletyny Informacyjne. W przypadku powstania w toku kontroli prowadzonej przez UZP podejrzenia, że w postępowaniu mogło dojść do zmywu przetargowej UZP przekazuje stosowną informację w tym zakresie do UOKIK. Pomiedzy UZP i UOKIK zostało także podpisane porozumienie zakładające</p>

				2014/25/EU 5. Ustalenia mające na celu zapewnienie, aby wszelkie informacje wskazujące na podejrzenie zмовы przetargowe były przekazywane do właściwych krajowych organów zgodnie z art. 83 (2) dyrektywy 2014/24/EU oraz art. 99 (2) dyrektywy 2014/25/EU			współpracę obydwu instytucji, wymianę informacji i doświadczeń.
Narzędzia i zdolności umożliwiające skuteczne stosowanie zasad pomocy państwa	EFRR		TAK	Instytucje zarządzające dysponują narzędziami i zdolnościami umożliwiającymi im weryfikację zgodności z zasadami pomocy państwa: 1. W odniesieniu do przedsiębiorstw znajdujących się w trudnej sytuacji oraz objętych wymogiem odzyskania pomocy	TAK	Ustawa z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2018 r., poz. 362 z późn. zm.)	Dostęp instytucji zarządzających programami operacyjnymi do informacji na temat przedsiębiorstw objętych wymogiem odzyskania pomocy na podstawie decyzji Komisji Europejskiej zagwarantowany jest w ustawie z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2018 r., poz. 362 z późn. zm.) - dalej: ustawa o pomocy publicznej. Art. 31b pkt 2) ustawy o pomocy publicznej nakłada na Prezesa UOKiK obowiązek ogłaszania w Biuletynie Informacji Publicznej na swojej stronie podmiotowej informacji o decyzjach Komisji

				2. Poprzez dostęp do specjalistycznych porad i wytycznych w kwestiach pomocy państwa udzielanych przez ekspertów pomocy publicznej w lokalnych i krajowych organach.	TAK	Ustawa z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2018 r., poz. 362 z późn. zm.)	Funkcję krajowego organu ds. pomocy państwa, odpowiedzialnego wdrażanie i stosowanie unijnych przepisów w zakresie pomocy publicznej, pełni Prezes UOKiK (a w zakresie pomocy publicznej w sektorze rolnym i rybołówczym - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi), którego kompetencje reguluje ustawa o pomocy publicznej. Za wykonywanie obowiązków Prezesa Urzędu odpowiada Departament Monitorowania Pomocy Publicznej. Z krajowym organem ds. pomocy współpracują 2 grupy robocze ds. pomocy publicznej udzielanej w ramach funduszy strukturalnych polityki spójności (dla KPO i RPO), koordynowane przez Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej. Grupy te omawiają problematyczne dla Instytucji Zarządzających programami operacyjnymi kwestie z zakresu pomocy publicznej oraz opracowują horyzontalne interpretacje zagadnień związanych z udzielaniem pomocy publicznej.
Skuteczne stosowanie i wdrożenie Karty praw podstawowych Unii Europejskiej	EFRR		NIE	Gotowe są skuteczne mechanizmy służące zapewnieniu zgodności z Kartą praw podstawowych Unii Europejskiej, które obejmują:	NIE	I. Przygotowanie procedury zgłaszania podejrzeń o niezgodności projektów (operacji) z Kartą Praw Podstawowych	Trwają dalsze konsultacje zapisów określających mechanizmy/rozwiązania, które mają zapewnić zgodność Programów z KPP UE oraz opracowanie finalnej wersji propozycji wraz z samooceną spełnienia tego warunku, która zostanie przedłożona do nieformalnego zaopiniowania przez KE.
				1. Ustalenia w celu zapewnienia zgodności Programów wspieranych z funduszy oraz ich wdrażania z odpowiednimi postanowieniami Karty.			
				2. Sprawozdania do	NIE		

				komitetu monitorującego dotyczące przypadków niezgodności operacji wspieranych przez fundusze z Kartą oraz skarg odnoszących się do Karty składanych zgodnie z ustaleniami dokonany na podstawie art. 63 (6) rozporządzenia ogólnego.		z programów operacyjnych.	
Wdrażanie i stosowanie Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych zgodnie z decyzją Rady 2010/48/WE	EFRR		NIE	Gotowe są krajowe ramy wdrażania Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych, które obejmują: 1. Cele końcowe posiadające wymierne cele pośrednie, mechanizmy gromadzenia danych i monitorowania.	TAK	Strategia na rzecz Osób z Niepełnosprawnościami 2020-2030	Prace nad opracowaniem Strategii na rzecz Osób z Niepełnosprawnościami 2021-2030 zakończyły się. W dniu 16 lutego 2021 roku Rada Ministrów przyjęła projekt uchwały Rady Ministrów w sprawie przyjęcia dokumentu „Strategia na rzecz Osób z Niepełnosprawnościami 2021 – 2030”. W dniu 25.02.2021 r. w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski" pod pozycją 218 została opublikowana Uchwała nr 27 Rady Ministrów z dnia 16 lutego 2021 r. w sprawie przyjęcia dokumentu Strategia na rzecz Osób z Niepełnosprawnościami 2021–2030 (https://dziennikustaw.gov.pl/MP/rok/2021/pozycja/218).
				2.Ustalenia służące zagwarantowaniu, że w przygotowaniach i wdrażaniu programów odpowiednio uwzględnia się politykę, prawodawstwo i normy w	NIE	Opracowanie aktów, rozporządzeń i programów zgodnych z postanowieniami Konwencji.	Prace nad opracowaniem Strategii na rzecz Osób z Niepełnosprawnościami 2020-2030 zakończyły się. W dniu 16 lutego 2021 roku Rada Ministrów przyjęła projekt uchwały Rady Ministrów w sprawie przyjęcia dokumentu „Strategia na rzecz Osób z Niepełnosprawnościami 2021 – 2030”. W dniu 25.02.2021 r. w Dzienniku Urzędowym

				zakresie dostępności.		Przyjęcie krajowej strategii na rzecz osób niepełnosprawnych	Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski" pod pozycją 218 została opublikowana Uchwała nr 27 Rady Ministrów z dnia 16 lutego 2021 r. w sprawie przyjęcia dokumentu Strategia na rzecz Osób z Niepełnosprawnościami 2021–2030 (https://dziennikustaw.gov.pl/MP/rok/2021/pozycja/218).
				2a. Sprawozdania do komitetu monitorującego dotyczące przypadków niezgodności operacji wspieranych przez fundusze z Konwencją (...) oraz skarg odnoszących Konwencji składanych zgodnie z ustaleniami dokonanymi na podstawie art. 63 (6) rozporządzenia ogólnego.	NIE	I. Przygotowanie procedury zgłaszania podejrzeń o niezgodności projektów (operacji) z Konwencją o prawach osób niepełnosprawnych. II. Wprowadzenie obowiązku stosowania ww. procedury w ramach każdego z programów operacyjnych.	Dalsze konsultacje zapisów określających mechanizmy/rozwiązania, które mają zapewnić zgodność Programów z KPON oraz opracowanie finalnej wersji propozycji wraz z samooceną spełnienia tego warunku, która zostanie przedłożona do nieformalnego zaopiniowania przez KE.

Warunki podstawowe tematyczne	Fundusz	Cel szczegółowy (nie dotyczy EFMR)	Spełnienie warunku podstawowego	Kryteria	Spełnienie kryteriów	Odniesienie do odpowiednich dokumentów	Uzasadnienie
Dobre zarządzanie krajową lub regionalną strategią inteligentnej specjalizacji	EFRR	CP 1 CS (ii)	Oczekiwania decyzyjna KE	Strategia (strategie) inteligentnej specjalizacji powinna (powinny) być wspierane przez: 1. Aktualną analizą wyzwań w zakresie dyfuzji innowacji oraz cyfryzacji		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Analiza barier – materiał MR, luty 2020 ▪ Strategia na rzecz odpowiedzialnego rozwoju, ▪ Raport Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju – OECD Economic Survey Poland z 2018 r., którego tematem przewodnim było wzmocnienie innowacyjności w Polsce ▪ Smart Industry Report 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Wyzwania w zakresie rozwoju innowacyjności zidentyfikowano w Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju (w ramach opisu celu dotyczącego trwałego wzrostu gospodarczego opartego coraz silniej o wiedzę, dane i doskonałość organizacyjną), ▪ Bieżąca identyfikacja i analiza barier odbywa się w ramach posiedzeń Rady ds. Innowacyjności oraz Międzyresortowego Zespołu ds. Innowacyjności, ▪ Dodatkowo prowadzone są liczne analizy specjalistyczne w zakresie barier oraz potrzeb rozwojowych różnych podmiotów uczestniczących w procesie przedsiębiorczego odkrywania oraz w transferze i dyfuzji innowacji (np. Grup Roboczych ds. Krajowych Inteligentnych Specjalizacji) oraz analizy barier dotyczące poszczególnych zagadnień tematycznych jak np. dotyczące cyfryzacji, GOZ, czy przemysłu 4.0, ▪ MR analizuje również bariery pojawiające się w poszczególnych regionach np. w województwie pomorskim, śląskim, dolnośląskim i mazowieckim.

					<ul style="list-style-type: none"> ▪ Analizy dotyczące digitalizacji i przemysłu 4.0 będące podstawą działań FPPP 	
		CP 1 CS (ii)		2. Istnienie właściwych regionalnych/krajowych instytucji lub organu odpowiedzialnych za zarządzanie strategią inteligentnej specjalizacji	Krajowa Inteligentna Specjalizacja	<p>Ministerstwo Rozwoju Pracy i Technologii posiada doświadczenie i kompetencje w zakresie realizacji zadań związanych z inteligentną specjalizacją (tworzenie koncepcji, wdrażanie, proces przedsiębiorczego odkrywania, monitorowanie, ewaluacja),</p> <p>MR prowadzi od wielu lat działania dotyczące koordynacji i monitorowania KIS i RIS,</p> <p>MR prowadzi prace w zakresie polityki innowacyjnej, technologicznej i przemysłowej oraz koordynuje prace Rady ds. Innowacyjności,</p> <p>Minister właściwy ds. gospodarki jest wskazany przez RM do koordynowania KIS w dokumencie Krajowa Inteligentna Specjalizacja</p>
		CP 1 CS (ii)		3. Narzędzia monitorowania i oceny w celu pomiaru skuteczności w osiąganiu celów strategii	Krajowa Inteligentna Specjalizacja Strona internetowa smart.gov.pl poświęcona inteligentnym specjalizacjom	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Stały monitoring inteligentnych specjalizacji w oparciu o dane z realizacji krajowych i regionalnych programów operacyjnych, H2020, w tym z uwzględnieniem listy wskaźników wspólnych i listy wskaźników kluczowych, którego efektem jest informacja zarządcza m.in. o zgłaszanych i pozytywnie ocenionych projektach z poszczególnych KIS, o wskaźniku sukcesu oraz o zainteresowaniu poszczególnymi specjalizacjami. ▪ Narzędzie informatyczne Smart Radar agregujące dane dotyczące Inteligentnych specjalizacji oraz współpraca z KE w zakresie

						<p>narzędzia Innovation Radar,</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Monitoring realizacji Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju (wskazujący na stopień osiągnięcia celów S3 jakim jest wzrost innowacyjności), ▪ Stałe wywiady z przedsiębiorcami, spotkania grup fokusowych (tzw. Smart Panel i Smart Labs), ▪ Ewaluacja projektu Monitoring KIS, ewaluacje i analizy tematyczne wykonywane przez PARP oraz MR w ramach projektu Monitorowanie KIS np. ewaluacja ex ante oraz mid term, analiza potencjału IOB w KIS, analizy porównawcze systemów PPO.
		CP 1 CS (ii)	4. Funkcjonowanie współpracy interesariuszy („procesu przedsiębiorczego odkrywania”)		Krajowa Inteligentna Specjalizacja	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ciągła praca Grup Roboczych ds. KIS (odrębna grupa dla każdej krajowej inteligentnej specjalizacji) z udziałem przedstawicieli przedsiębiorstw, jednostek naukowych, instytucji otoczenia biznesu, organizacji biznesu oraz organizacji pozarządowych, skutkująca zmianami na liście KIS będącymi efektem monitorowania np. łączeniem specjalizacji, zmianami ich opisu, analizą trendów, identyfikacją barier w realizacji inwestycji w określonych obszarach B+R, interpretowaniem wyników monitorowania. ▪ Funkcjonowanie Grupy Konsultacyjnej ds. KIS składającej się z przedstawicieli administracji centralnej i samorządowej, zajmujących się inteligentnymi specjalizacjami na poziomie krajowym i regionalnym, ▪ Ciągła organizacja wywiadów z przedsiębiorcami i spotkań fokusowych (tzw. Smart Labs) z udziałem przedstawicieli przedsiębiorstw i jednostek naukowych, stanowiących element

						<p>procesu przedsiębiorczego odkrywania),</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Uruchomienie tematycznych konkursów w ramach działania 1.1.1 „Szybka Ścieżka” w PO IR dla wybranych Business Technology Roadmaps
		CP 1 CS (ii)		5. Działania mające na celu poprawę krajowych i regionalnych systemów badań naukowych i innowacji w stosownych przypadkach	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zarządzenie Prezesa Rady Ministrów w sprawie utworzenia Rady ds. Innowacyjności, ▪ Zarządzenie Prezesa Rady Ministrów w sprawie utworzenia Międzyresortowego Zespołu do spraw Innowacyjności i zarządzania zmieniające, ▪ Ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o zmianie niektórych 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Funkcjonowanie Rady Innowacyjności oraz Międzyresortowego Zespołu ds. Innowacyjności ▪ Przyjęcie rozwiązań legislacyjnych sprzyjających podejmowaniu i prowadzeniu działalności innowacyjnej, ▪ Przyjęcie rozwiązań legislacyjnych umożliwiających reformę nauki, ▪ Utworzenie Sieci Badawczej Łukasiewicz (reforma instytutów badawczych), ▪ Działania koordynacyjne, zmierzające do zapewnienia synergii polityk na poziomie krajowym i regionalnym w ramach Rady ds. Innowacyjności ▪ Funkcjonowanie kompleksowych instrumentów wspierania działalności B+R+I (m.in. POIR, ulgi na B+R, IP BOX, FPPP, DIH, doktoraty wdrożeniowe, programy min. nauki finansowane z BP).

					<p>ustaw określających warunki prowadzenia działalności innowacyjnej</p> <p>,</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Ustawa z dnia 9 listopada 2017 r. o zmianie niektórych ustaw w celu poprawy otoczenia prawnego działalności innowacyjnej <p>,</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Ustawa z dnia 18 marca 2018 r. Prawo o Szkolnictwie Wyższym i Nauce), ▪ Ustawa z dnia 21 lutego 2019 r. o Sieci Badawczej Łukasiewicz 	
--	--	--	--	--	--	--

				<p>6. W stosownych przypadkach działania na rzecz wsparcia transformacji przemysłowej</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju, ▪ Ustawa z dnia 17 stycznia 2019 r. o Fundacji Platforma Przemysłu Przyszłości, ▪ Mapa drogowa transformacji w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym, ▪ Krajowy Program na rzecz Energii i Klimatu ▪ Standaryzacja Hubów Innowacji Cyfrowych Nabór MPiT dla hubów innowacji cyfrowych <ul style="list-style-type: none"> ▪ Polityka AI Konsultacje społeczne projektu polityki rozwoju 	<p>Za najważniejsze transformacje które musi skutecznie przejść polska gospodarka uznano:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ budowę gospodarki o obiegu zamkniętym, ▪ rozwój przemysłu 4.0, ▪ cyfryzację przedsiębiorstw, ▪ oraz gospodarkę neutralną klimatycznie. <p>W każdym z ww. obszarów podejmowanych jest szereg działań opisanych odpowiednio m.in. w SOR, Mapie GOZ, ustawie o Fundacji Platforma Przemysłu Przyszłości, koncepcji procesu standaryzacji DIH, Polityce AI, koncepcji Szkoły Głównej Kompetencji Cyfrowych oraz w skierowanej pod obrady KERM Strategii Transformacji do Gospodarki Neutralnej Klimatycznie.</p>
--	--	--	--	---	---	---

					sztywnej inteligencji w Polsce na lata 2019-2027	
		CP 1 CS (iii)		7. Działania na rzecz wzmocnienia współpracy z partnerami spoza danego państwa członkowskiego w priorytetowych obszarach wspieranych przez strategię inteligentnej specjalizacji	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Informacja o udziale polskich podmiotów w partnerstwach ponadnarodowych S3, oraz projektach międzynarodowych w ramach programu Horyzont 2020, ▪ Konkursy dla przedsiębiorstw uruchamiane w ramach poszczególnych programów (np. Nabór PARP go to brand, Nabór PARP Poland prize. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Promowanie współpracy międzyregionalnej i ponadnarodowej w obszarach inteligentnych specjalizacji (m.in.Partnerstwa S3 przy KE, Interreg, EIT, Horyzont 2020, Innovoucher, TravelGrants, projekty Grupy Wyszechradzkiej, TeamNet, bilateralne projekty akceleracyjne), ▪ Instrumenty wsparcia ukierunkowane na internacjonalizację polskich firm wspierające współpracę z partnerami zagranicznymi – m.in.: ▪ Umiędzynarodowienie Krajowych Kłastrów Kluczowych, Brand, Go to Brand, Poland Prize, Polskie Mosty Technologiczne, Granty na Eurogranty ▪ Planowane instrumenty wsparcia współpracy międzynarodowej w ramach nowej perspektywy finansowej na lata 2021-2027 (współpraca instytucjonalna, wsparcie tworzenia partnerstw międzynarodowych, wsparcie umiędzynarodowienia przedsiębiorstw).

Warunki podstawowe tematyczne	Fundusz	Cel szczegółowy (nie dotyczy EFMR)	Spełnienie warunku podstawowego	Kryteria	Spełnienie kryteriów	Odniesienie do odpowiednich dokumentów	Uzasadnienie
Krajowy lub regionalny plan sieci szerokopasmowych	EFRR:	CP 1 CS (V)	TAK	<p>Gotowy jest krajowy lub regionalny plan na rzecz sieci szerokopasmowych, który obejmuje:</p> <p>1.Ocena luki inwestycyjnej, którą należy usunąć, aby osiągnąć unijne cele w zakresie łączności gigabitowej , na podstawie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - aktualnych map istniejącej prywatnej i publicznej infrastruktury oraz jakości usług, z wykorzystaniem standardowych wskaźników zasięgu sieci szerokopasmowych - konsultacji w sprawie planowanych inwestycji <p>2.Uzasadnienie planowanej interwencji publicznej w oparciu o modele zrównoważonych inwestycji,</p>		Narodowy Plan Szerokopasmowy, aktualizacja z dnia 10 marca 2020 r.	<p>W zakresie kryterium zawierania oszacowania luki inwestycyjnej, jaka musi zostać zaadresowana w działaniach na rzecz zapewnienia wszystkim obywatelom Unii powszechnego dostępu do sieci o bardzo dużej przepustowości:</p> <p>1) w rozdziale nr 3 Cele Narodowego Planu Szerokopasmowego w zakresie zapewnienia stacjonarnego dostępu do internetu opisana została luka inwestycyjna i finansowa spełnienia w Polsce następujących celów Europejskiej Agencji Cyfrowej oraz Komunikatu ws. społeczeństwa gigabitowego:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) powszechny dostęp do internetu o przepustowości co najmniej 30 Mb/s do roku 2020, b) dostęp do internetu o przepustowości co najmniej 100 Mb/s, z możliwością modernizacji do przepustowości

			<p>które:</p> <ul style="list-style-type: none"> - poprawiają przystępność cenową i dostęp do otwartych i perspektywicznych usług i infrastruktury wysokiej jakości - pozwalają dostosować rodzaje pomocy finansowej do zidentyfikowanych niedoskonałości rynku - umożliwia uzupełniające stosowanie różnych form finansowania ze źródeł unijnych, krajowych lub regionalnych <p>3. Działania stymulujące popyt i wykorzystanie sieci o bardzo wysokiej przepustowości, w tym działania mające na celu ułatwienie ich wprowadzania, w szczególności przez skuteczne wprowadzanie w życie unijnej dyrektywy w sprawie zmniejszenia kosztów sieci szerokopasmowych</p> <p>4. Mechanizmy pomocy technicznej, w tym biur kompetencji w zakresie</p>		<p>mierzonych w Gb/s, dla wszystkich gospodarstw domowych do roku 2025,</p> <p>c) dostęp do internetu o przepustowości co najmniej 1 Gb/s dla wszystkich miejsc stanowiących główną siłę napędową rozwoju społeczno-gospodarczego do roku 2025;</p> <p>2) w rozdziale nr 4 Cele Narodowego Planu Szerokopasmowego w zakresie zapewnienia mobilnego dostępu do internetu opisana została luka inwestycyjna i finansowa spełnienia w Polsce celów Komunikatu ws. społeczeństwa gigabitowego w zakresie rozwoju sieci 5G, tj. dostęp do w pełni rozwiniętych komercyjnych usług w sieciach 5G w co najmniej 1 głównym mieście do 2020 roku oraz dostęp do usług w sieciach 5G we wszystkich głównych obszarach miejskich oraz wzdłuż głównych szlaków komunikacyjnych do roku 2025.</p> <p>W załączniku nr 3 Opis założeń modelu kosztowego zostały z kolei opisane podstawy dokonywanych szacunków luki inwestycyjnej i finansowej. Przywołując je pokrótce należy wskazać, że w analizach ww. luk posłużono się danymi o:</p> <p>1) liczbie oraz rozmieszczeniu geograficznym gospodarstw domowych,</p>
--	--	--	--	--	--

				<p>łączności szerokopasmowej, aby wzmocnić zdolności lokalnych zainteresowanych stron i udzielać doradztwa inwestycyjnego</p> <p>5. Mechanizm monitorowania oparty na standardowych wskaźnikach zasięgu sieci szerokopasmowych</p>		<p>nie znajdujących się na koniec 2017 roku w zasięgu usług dostępu do internetu o przepustowości odpowiednio co najmniej 30 Mb/s oraz 100 Mb/s (tzw. białych gospodarstwach domowych);</p> <p>2) gospodarstwach domowych, które zostaną przyłączone do sieci o ww. przepustowościach w ramach inwestycji współfinansowanych ze środków Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020 oraz w ramach inwestycji komercyjnych, których istnienie zostało ujawnione w otwartych konsultacjach społecznych, zorganizowanych w kilku edycjach przez Ministerstwo Cyfryzacji zgodnie z art. 52 ust. 3 rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu;</p> <p>3) średnich kosztach podłączenia białego gospodarstwa domowego do sieci o przepustowości co najmniej 30 Mb/s oraz do sieci o przepustowości co najmniej 100 Mb/s, gotowej do modernizacji w celu świadczenia usług o przepustowościach mierzonych w Gb/s, w różnych „geotypach” obszarów, w jakich będą zlokalizowane białe gospodarstwa domowe (tj. od obszarów podmiejskich do obszarów</p>
--	--	--	--	--	--	--

						<p>najbardziej oddalonych);</p> <p>4) oczekiwanych efektywnych zasięgach sygnału anten sieci 5G w różnych zakresach częstotliwości radiowych przeznaczonych do świadczenia usług w sieciach 5G i w różnych obszarach (gęsto zaludnione obszary miejskie, szlaki komunikacyjne);</p> <p>5) oczekiwanych kosztach rozmieszczenia anten sieci 5G w różnych zakresach częstotliwości i w różnych obszarach w celu zapewnienia oczekiwanej jakości usług w sieciach 5G.</p> <p>Szacunki luki inwestycyjnej celów Komunikatu ws. społeczeństwa gigabitowego dotyczących dostępu do internetu o przepustowości co najmniej 100 Mb/s oraz dostępu o przepustowości co najmniej 1 Gb/s dla głównych miejsc stanowiących siłę napędową rozwoju społeczno-gospodarczego, z racji ich niemal tożsamego technologicznego charakteru, zostały dokonane wspólnie.</p> <p>Szacunki luki inwestycyjnej w NPS zostały dokonane przy założeniu 3 potencjalnych scenariuszy rozwoju polskiego rynku telekomunikacyjnego, tj.:</p> <p>1) scenariusza bazowego, zakładającego utrzymanie w latach 2018-2025</p>
--	--	--	--	--	--	---

						<p>dotychczasowego potencjału inwestycyjnego w sieci szerokopasmowe;</p> <p>2) scenariusza optymistycznego, zakładającego zwiększenie w latach 2018-2025 komercyjnych nakładów na inwestycje w sieci szerokopasmowe i intensyfikację inwestycji komercyjnych;</p> <p>3) scenariusza pesymistycznego, zakładającego spadek w latach 2018-2025 komercyjnych nakładów na inwestycje w sieci szerokopasmowe i stopniową stagnację inwestycji komercyjnych.</p> <p>W zakresie kryterium zawierania modeli interwencji publicznych uzasadnionych różnymi modelami inwestycyjnymi, które zapewniają m.in. dostępność usług w sensie ekonomicznym i otwartość sieci, a także są dostosowane do różnych form i źródeł pomocy finansowej, adekwatnej do zidentyfikowanych zawodności rynku, zostały one opisane w rozdziale 5 Sposoby stymulacji rozwoju infrastruktury szerokopasmowej, podrozdziałach 5.2 i 5.3. Modele interwencji publicznej zostały zdelimitowane w odniesieniu do źródła pochodzenia środków przeznaczonych na wsparcie inwestycji szerokopasmowych (środki europejskie/środki krajowe i quasi-komercyjne) oraz na formę wsparcia (bezzwrotna dotacja, instrumenty zwrotne i</p>
--	--	--	--	--	--	--

						<p>pomoc zwrotna, partnerstwo publiczno-prywatne oraz inwestycje kapitałowe).</p> <p>W zakresie kryterium zawierania opisu środków służących podaży i popytowi, w tym bezpośrednio usprawniających inwestycje szerokopasmowe oraz wzmacniające wykorzystanie usług dostępu do sieci wysokich przepustowości, zostały one opisane w rozdziałach 5 Sposoby (...) (w zakresie rozwiązań proinwestycyjnych) oraz 6 Sposoby pobudzania popytu na usługi dostępu do szybkiego internetu (w zakresie rozwiązań prokonsumenckich). Działania wspierające inwestycje szerokopasmowe zostały skupione wokół eliminowania barier administracyjno-prawnych w telekomunikacyjnym procesie inwestycyjnym i działań o charakterze wykonawczym (od odpowiedzialnej aktywności regulacyjnej krajowego organu regulacyjnego dla rynku telekomunikacyjnego – Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej – oraz organu ochrony konkurencji – Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – do ogólnokrajowych kampanii informacyjnych dotyczących inwestycji szerokopasmowych). Z kolei działania wspierające popyt na usługi dostępu do szybkiego internetu polegać będą m.in. na</p>
--	--	--	--	--	--	--

						<p>udostępnianiu narzędzi agregujących popyt, kampaniach społecznych wzmacniających świadomość korzyści płynących z korzystania z szybkiego internetu oraz ewentualnych działaniach finansowych, wspierających potrzebujących użytkowników końcowych w zapewnieniu możliwości korzystania z tych usług.</p> <p>W zakresie kryterium zawierania informacji o sposobach eksperckiego wsparcia interesariuszy inwestycji szerokopasmowych, w rozdziale 7 Monitoring realizacji Narodowego Planu Szerokopasmowego, podrozdziale 7.1 Departament Telekomunikacji funkcjonujący w strukturze urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw informatyzacji został wprost wskazany jako pełniący funkcję Broadband Competence Office i krajowego punktu kontaktowego do spraw rozwoju sieci szerokopasmowych.</p> <p>W zakresie kryterium zawierania opisu monitoringu postępów realizacji planu szerokopasmowego, opartych na standardowych wskaźnikach monitoringowych, zostały one określone w rozdziale 7 Monitoring (...), podrozdziale 7.2. Do monitoringu realizacji NPS przyjęto</p>
--	--	--	--	--	--	--

							<p>wskaźniki odpowiadające celom NPS, mierzące:</p> <p>1) dostęp gospodarstw domowych do internetu o przepustowości co najmniej 30/100 Mb/s (modernizowalnej do przepustowości mierzonych w Gb/s),</p> <p>2) korzystanie przez gospodarstwa domowe z usług dostępu do internetu o przepustowości co najmniej 100 Mb/,</p> <p>3) poziom pokrycia obszarów miejskich i głównych szlaków komunikacyjnych zasięgiem usług w sieciach 5G.</p> <p>Monitoring będzie prowadzony przez koordynatora NPS we współpracy z regulatorem rynku telekomunikacyjnego – Prezesem Urzędu Komunikacji Elektronicznej.</p>
--	--	--	--	--	--	--	---

5. Instytucje programu

Tabela 20: Instytucje programu

Instytucje programu	Nazwa instytucji [500]	Imię i nazwisko osoby do kontaktów [200]	E-mail [200]
Instytucja zarządzająca			
Instytucja audytowa			
Organ otrzymujący płatności od Komisji			
W stosownych przypadkach organ lub organy, które otrzymują płatności od Komisji w przypadku pomocy technicznej zgodnie z art. 30 ust. 5			
Funkcja księgową w przypadku powierzenia tej funkcji innemu podmiotowi niż instytucja zarządzająca			

6. Partnerstwo

[limit znaków 10 000]

W celu zapewnienia przestrzegania zasady partnerstwa przy programowaniu interwencji ze środków polityki spójności w latach 2021-2027 w roku 2019 powołano 5 grup roboczych wspierających prace prowadzone przez ówczesne Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju dotyczące przygotowania programów operacyjnych na lata 2021-2027. Grupy robocze pracowały w ramach zakresów poszczególnych celów polityki, zawartych w projekcie rozporządzenia ogólnego. Prace grup przyczyniły się do wypracowania zakresu interwencji w poszczególnych celach polityki i realizujących je programach operacyjnych oraz zapewnienia właściwej koncentracji wsparcia na poziomie krajowym i regionalnym.

W ramach prac dotyczących programowania rozwoju cyfrowego powołana została Grupa Robocza ds. programowania interwencji w ramach celu polityki 3. Lepiej połączona Europa dzięki zwiększeniu mobilności i udoskonaleniu regionalnych połączeń teleinformatycznych w zakresie:

- udoskonalanie sieci połączeń cyfrowych,
- wsparcie komplementarnych z tym projektów cyfrowych

Do udziału w pracach grupy zostali zaproszeni przedstawiciele właściwych resortów, Związku Województw RP, środowisk akademickich i naukowych, ekspertów w dziedzinie TIK, partnerów społecznych i gospodarczych, organizacji pozarządowych oraz przedstawiciele związków i izb branżowych.

W ramach ww. Grupy w 2019 roku odbyły się 2 posiedzenia oraz 2 warsztaty:

- Państwo i gospodarka oparte na danych,
- Kompleksowe wsparcie (popyt-podaż) obszaru e-Zdrowie w latach 2021-2027.

W warsztatach uczestniczyli przedstawiciele m.in. HUBHUB, Stowarzyszenia 61, Transparent Data, Pracodawców RP, Polskiej Izby Komunikacji Elektronicznej oraz Krajowej Izby Komunikacji Ethernetowej, Polskiej Izby Informatyki i Telekomunikacji, Krajowej Izby Gospodarczej, oraz Polskiej Konfederacji Lewiatan.

Założenia zakresu wsparcia programu dotyczącego rozwoju cyfrowego na lata 2021-2027 w czerwcu 2020 r. przekazano do konsultacji następujących partnerów społeczno – gospodarczych: Pracodawcy RP, Konfederacja Lewiatan, Związek Rzemiosła Polskiego, Business Centre Club – Związek Pracodawców, Krajowa Izba Gospodarcza Elektroniki i Telekomunikacji, Krajowa Izba Komunikacji Ethernetowej, Polska Izba Informatyki i Telekomunikacji, Polska Izba Informatyki i Telekomunikacji,

Polska Izba Komunikacji Elektronicznej, Ogólnopolska Federacja Organizacji Pozarządowych, Związek Pracodawców Kłustry Polskie, Naczelna Organizacja Techniczna, Krajowa Izba Gospodarcza, Instytut Spraw Publicznych, Centrum Cyfrowe, Stowarzyszenie Miasta w Internecie, Fundacja Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego, Fundacja Szkoła z Klasą oraz Polskie Towarzystwo Informatyczne.

W 2020 roku w uwagi na sytuację epidemiczną w Polsce wywołaną wystąpieniem COVID-19 nie odbyły się stacjonarnie żadne spotkania. Zorganizowano w trybie zdalnym: 1 spotkanie Grupy, warsztaty dotyczące cyberbezpieczeństwa oraz 3 spotkania z przedstawicielami IZ RPO dotyczące: linii demarkacyjnej w CP1, interwencji kraj/region w obszarze geodezji i cyberbezpieczeństwa.

Kluczową rolę we wdrażaniu Programu będzie pełnił komitet monitorujący, o którym mowa w art. 33 rozporządzenia ogólnego. W skład komitetu monitorującego wejdą partnerzy w rozumieniu art. 6 rozporządzenia ogólnego i tym samym wezmą udział w procesie monitorowania i ewaluacji programu, a także zatwierdzania kryteriów wyboru projektów.

Na etapie monitorowania i ewaluacji zasada partnerstwa będzie uwzględniona poprzez udział partnerów w systemie sprawozdawczości, przekazywanie informacji o postępie realizacji programu oraz udział w dyskusji nad rezultatami ewaluacji programu.

7. Komunikacja i widoczność

[limit znaków 4 500]

Komunikacja o Programie

Komunikacja o Programie to informowanie o jego ofercie, rezultatach i wpływie polityki spójności na rozwój kraju i Unii Europejskiej w zakresie cyfryzacji.

Szczególne miejsce w komunikacji mają działania podnoszące świadomość ogółu społeczeństwa o roli i wartości dodanej wsparcia UE w ww. zakresie.

Informowanie o Programie stanowi element krajowego systemu komunikacji marki Fundusze Europejskie, który podkreśla cele i znaczenie Unii Europejskiej. Działania komunikacyjne wiążą cele programu z głównymi celami polityki spójności, które są zgodne z celami UE.

Działania komunikacyjne prowadzone są przez IZ, IP, IW oraz IK UP we współpracy z instytucjami europejskimi, krajowymi, regionalnymi, a także partnerami społeczno-gospodarczymi i beneficjentami.

Szczegóły założeń przedstawionych w tym rozdziale znajdują się w strategii komunikacji, która doprecyzowuje unikalny wkład programu w komunikację o Funduszach Europejskich.

Cele

Działania komunikacyjne mają na celu:

- aktywizację do sięgania po Fundusze Europejskie,
- wsparcie w realizacji projektów,
- zapewnienie wysokiej świadomości działań rozwojowych kraju, realizowanych przy pomocy Funduszy Europejskich i roli UE.

Działania prowadzone są wyłącznie w obszarze Funduszy Europejskich w zakresie ww. celów, z wyłączeniem działań mających inny zakres np.: promowania instytucji lub osób.

Grupy docelowe

Działania informacyjno-promocyjne mogą być kierowane do następujących grup docelowych:

- potencjalni beneficjenci;

- beneficjenci;
- ogół społeczeństwa.

Kanały komunikacji

Kanały i narzędzia komunikacji będą dobierane do grupy docelowej i będą wynikały z analizy bieżących trendów konsumpcji mediów przez poszczególne grupy odbiorców.

Planowane działania będą koncentrować się na wszystkich grupach docelowych, a wybór konkretnych kanałów i narzędzi będzie powiązany z wyznaczonymi celami.

Priorytetowe kanały to m.in.:

- media społecznościowe (profil FE na FB)
- wydarzenia informacyjne i promocyjne
- publikacje i materiały audio-video
- portal Funduszy Europejskich – wspólna platforma internetowa dla wszystkich programów
- serwis internetowy Programu
- sieć PIFE.

W komunikacji duży nacisk położony będzie na wykorzystanie potencjału komunikacyjnego beneficjentów i zaangażowanie ich w rolę ambasadorów marki FE. Aby wesprzeć beneficjentów w prowadzeniu promocji projektów, opracowano m.in. przewodnik i wzory grafik do pobrania.

Planowany budżet

Szacunkowy budżet na realizację działań informacyjnych i promocyjnych przez IZ i IP wynosi 2 982 000 euro (wsparcie z Unii Europejskiej, z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego). Kwoty przeznaczone na dany rok określone są w rocznych planach działań.

Indykacyjny plan finansowy

2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	...	Suma

Niniejsza część Programu zostanie uzupełniona na dalszym etapie prac.

Monitoring i ocena

Działania komunikacyjne podlegają stałej ocenie i monitoringowi pod kątem ich jakości, trafności w realizacji celów komunikacyjnych i skuteczności w dotarciu do grup docelowych. Służą temu m.in. bieżące badania ankietowe, badania jakościowe (FGI, IDI, analizy eksperckie), analizy użyteczności.

Ocena strategiczna obejmuje systematyczne monitorowanie osiągania założonych celów i wskaźników strategii komunikacji (w odstępie 1-3 miesięcy). Dodatkowo realizowane jest regularne badanie społeczeństwa polskiego pod kątem oceny wiedzy i świadomości oraz rozpoznawalności FE i dostarczenia użytecznych rekomendacji dla prowadzonych działań.

Monitoringowi i ocenie podlega szereg wskaźników produktu, rezultatu i oddziaływania w tym m.in.:

1. Odsetek respondentów dostrzegających wpływ Funduszy Europejskich na rozwój Polski;
2. Znajomość celów, obszarów lub działań, na które przeznaczane są FE w Polsce;
3. Odsetek mieszkańców Polski uważających, że osobiście korzystają z Funduszy Europejskich.

Wskaźniki

L.p.	Wskaźnik	Jednostka miary	Częstotliwość pomiaru
1	Liczba wejść na stronę internetową	sztuka	rocznie
2	Liczba zorganizowanych spotkań, konferencji	sztuka	rocznie
3	Liczba uczestników szkoleń	osoby	rocznie

8. Stosowanie kosztów jednostkowych, płatności ryczałtowych, stawek ryczałtowych i finansowania niepowiązanego z kosztami

Tabela 21: Stosowanie kosztów jednostkowych, płatności ryczałtowych, stawek ryczałtowych i finansowania niepowiązanego z kosztami

Zamierzone zastosowanie artykułów 88 i 89	TAK	NIE
Od przyjęcia program skorzysta ze zwrotu wkładu Unii na podstawie kosztów jednostkowych, płatności ryczałtowych i stawek ryczałtowych w ramach priorytetu zgodnie z art. 88 CPR (jeśli tak, proszę wypełnić załącznik 1)	☐	X
Od przyjęcia program będzie korzystał ze zwrotu wkładu Unii w oparciu o finansowanie niepowiązane z kosztami zgodnie z art. 89 CPR (jeśli tak, proszę wypełnić załącznik 2)	☐	X

* Pełne informacje będą podawane zgodnie ze wzorami załączonymi do CPR.

9. Załączniki

Załącznik 1 - Rozszerzony opis Priorytetu II: Zaawansowane usługi cyfrowe

W ramach priorytetu będą wspierane projekty o oddziaływaniu ogólnokrajowym, których produkty będą mogły być wykorzystywane lokalnie. Projekty udostępnią nowe e-usługi i dane oraz systemy informatyczne, z których korzystać będą m.in. mieszkańcy, przedsiębiorcy i administracja publiczna. Interwencja umożliwi modernizację i dalszy rozwój e-usług i systemów niezbędnych do ich świadczenia, w tym budowę i modernizację systemów cyfryzujących procesy back-office.

Szczególny priorytet uzyskają projekty, których rezultaty umożliwią integrację poszczególnych, istniejących już e-usług obszarowych, w kompleksowe procesy, upraszczając załatwianie spraw zarówno po stronie obywatela jak i administracji, przy uwzględnieniu konieczności zintegrowania odległych od siebie obszarowo e-usług, składających się na dany proces. Ponadto interwencja obejmie poprawę zakresu i jakości udostępnianych danych oraz ich wykorzystania, przedsięwzięcia dotyczące zapewnienia bezpieczeństwa systemów informatycznych administracji, a także realizację projektów horyzontalnych o szerokim spektrum zastosowania.

Projekty będą wpisywały się w wizję transformacji cyfrowej kraju pozwalając na elastyczne dostosowanie oferty administracji publicznej do zmieniających się trendów społeczno-technologicznych. Rozwiązania wdrażane w ramach projektów będą realizowały założenia Architektury Informacyjnej Państwa (AIP), tj.:

- zmniejszenie złożoności systemu informacyjnego państwa oraz wdrożenie standardów określonych w ramach AIP,
- zapewnianie zgodności rozwiązania z AIP.

Powstałe rozwiązania przyczynią się do poprawy jakości usług administracji, obsługi obywateli i przedsiębiorców oraz zmniejszenia obciążeń administracyjnych.

Interwencja będzie sprzyjała wzrostowi efektywności zarządczej poprzez wprowadzenie systemów monitorujących i wspierających podejmowanie decyzji, wykorzystujących nowoczesne technologie i udostępniane dane. Wspierane będą przedsięwzięcia z obszaru kultury w zakresie digitalizacji i udostępniania zasobów oraz rozwoju usług. Dalsze wsparcie procesów udostępniania, wymiany i wykorzystania danych przyczyni się do wzrostu wartości generowanej przez rynki, które działają w oparciu o dane. Działania w obszarze cyberbezpieczeństwa zapewnią sprawne i bezpieczne działanie systemów informatycznych oraz lepszą ochronę informacji.

Kluczowym zagadnieniem będzie zapewnienie wysokiej jakości usług cyfrowych, w szczególności ich użyteczności, ergonomii, dostępności, integracji i interoperacyjności. Przy realizacji projektów wykorzystane zostaną metody projektowania zorientowanego na użytkownika i nowoczesne technologie. Interwencja obejmie działania ukierunkowane na konsolidację i standaryzację usług cyfrowych przede wszystkim poprzez ich integrację w ramach nowoutworzonych lub rozwijanych horyzontalnych, centralnych platform internetowych.

Wszystkie projekty będą realizowane z zachowaniem zasad sprzyjających podniesieniu jakości życia i zapewnienia niezależności obywateli, którzy ze względu na stan zdrowia, wiek, czy niepełnosprawność napotykać na ograniczenia w życiu codziennym. Dostępność będzie realizowana przez stosowanie zasad uniwersalnego projektowania i standardów w zakresie m.in. dostępności cyfrowej produktów.

W priorytecie II planowany jest cross-financing dotyczący przede wszystkim działań szkoleniowych w zakresie obsługi i wykorzystywania powstałych systemów informatycznych.

Wsparcie w ramach priorytetu II będzie udzielane wsparcie z uwzględnieniem odpowiednich przepisów materialnych i proceduralnych dotyczących pomocy publicznej, obowiązujących w dniu jego udzielenia.

Możliwa będzie realizacja projektów łączących różne typy interwencji zaplanowanej w priorytecie II.

Preferowana będzie realizacja projektów, w których stosowany będzie tryb konkurencyjny wskazany w ustawie Prawo zamówień publicznych.

Przewiduje się możliwość realizacji projektów w partnerstwie publiczno-prywatnym.

2.1: Wysoka jakość i dostępność e-usług publicznych

e-Państwo

Rozwiązania wdrażane w ramach projektów będą zgodne z założeniami AIP. Interwencja obejmie działania ukierunkowane na konsolidację i standaryzację usług cyfrowych. Celem wsparcia będą działania w zakresie optymalizacji procesów w relacji podmiotów publicznych z obywatelem i przedsiębiorcą, tworzenia i rozwoju nowoczesnych usług świadczonych drogą elektroniczną (w tym wewnątrzadministracyjnych), cyfryzacji procesów back-office w administracji

rządowej oraz budowy i rozwoju rozwiązań o charakterze horyzontalnym, usprawniających funkcjonowanie administracji publicznej na terenie całego kraju.

e-Zdrowie

Ochrona zdrowia to obecnie szczególnie istotny sektor, a rozwój narzędzi cyfrowych i zdalnych form opieki stanowi kluczowy element budowy odporności i odpowiedzi na zagrożenia epidemiologiczne.

Interwencja obejmie dalszy rozwój i optymalizację e-usług dla obywateli, w tym ich dostępności poprzez Internetowe Konto Pacjenta oraz wdrożenie innowacyjnych rozwiązań w ochronie zdrowia m.in. wykorzystujących rozwiązania z zakresu sztucznej inteligencji i dużych zbiorów danych. Wsparcie uzyskają także inwestycje w rozwój elektronicznej dokumentacji medycznej i telemedycyny oraz stworzenie spójnej i efektywnej architektury informacyjnej w ochronie zdrowia. Ma ona zapewnić zmniejszenie obciążeń raportowych placówek medycznych oraz dostęp do danych wysokiej jakości, które umożliwią sporządzanie analiz na potrzeby przewidywania trendów i zjawisk oraz podejmowania trafnych decyzji. Wsparcie uzyskają też przedsięwzięcia poprawiające dojrzałość cyfrową placówek medycznych.

Rozwój e-zdrowia przyniesie korzyści dla obywateli poprzez wsparcie profilaktyki, usprawnienie procesu diagnozy i leczenia oraz zwiększenie dostępności i jakości usług specjalistycznych oraz dla kadr medycznych poprzez zwiększenie komfortu i bezpieczeństwa a także optymalizację zasobów.

Projekty horyzontalne

Celem realizacji projektów o charakterze horyzontalnym będzie zapewnienie odpowiednich warunków do współpracy, efektywnej wymiany danych (zgodnie z założeniami AIP), a także udostępniania e-usług przy zapewnieniu odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa. Kluczowym elementem będzie rozwój zdolności do modernizacji istniejących i wdrażania nowych systemów administracji publicznej poprzez dostarczenie narzędzi wspierających te procesy.

Obszar 2.1 będzie realizowany na przykład poprzez:

- tworzenie, rozwój, integrację e-usług publicznych,
- tworzenie lub rozwój e-usług wewnątrzadministracyjnych niezbędnych dla funkcjonowania e-usług publicznych,
- opracowanie i wdrażanie nowych rozwiązań TIK w urzędach,

- przenoszenie gotowych rozwiązań TIK między urzędami wsparcie może dotyczyć również modernizacji istniejącego rozwiązania TIK,
- cyfryzacja procesów back-office,
- wykorzystanie potencjału ISP³² i technologii w administracji z zastosowaniem np. analiz wielkich zbiorów danych oraz metod sztucznej inteligencji,
- wykorzystanie nowoczesnych technologii, w tym m.in. rozwiązań internetu rzeczy w celu podniesienia użyteczności usług publicznych,
- budowę centrów przetwarzania danych,
- oraz w zakresie rozwiązań horyzontalnych na przykład poprzez:
- budowę rozwiązań wynikających z modelu AIP sprzyjających optymalizacji wydatków w obszarze e-administracji,
- budowę oraz rozwój nowoczesnej infrastruktury e-administracji na poziomie centralnym,
- poprawę poziomu interoperacyjności rejestrów publicznych,
- rozwój funkcjonalności opartych o środki identyfikacji elektronicznej i usługi zaufania,
- rozwój jednolitego portalu cyfrowego o ogólnokrajowym zasięgu służącemu konsolidacji punktów świadczenia e-usług,
- udostępnianie platform testowych dla rozwiązań wdrażanych w sektorze publicznym,
- opracowanie i wdrożenie oraz modernizacja horyzontalnych rozwiązań TIK możliwych do zastosowania w skali całej administracji,
- zapewnienie bezpieczeństwa systemów informatycznych sektora publicznego,
- budowę infrastruktury chmury obliczeniowej dla sektora publicznego i integracja dostępnych zasobów obliczeniowych.

2.2: Wzmocnienie krajowego systemu cyberbezpieczeństwa

Interwencja obejmie inwestycje zwiększające poziom bezpieczeństwa informacji poprzez wzmocnienie odporności oraz zdolności do skutecznego zapobiegania i reagowania na incydenty w systemach informacyjnych państwa oraz podmiotów mających kluczowe znaczenie dla gospodarki narodowej. Należy mieć na względzie stale wzrastającą liczbę coraz bardziej złożonych cyberataków, które mogą osłabić funkcjonowanie ww. systemów informacyjnych i zakłócić sprawność oraz ciągłość działania instytucji sektora publicznego, procesów produkcyjnych oraz usługowych i w rezultacie zmniejszyć bezpieczeństwo państwa.

³² ISP – Informacje Sektora Publicznego

Obszar 2.2 będzie realizowany m.in. poprzez:

- stymulowanie rozwoju innowacyjnych rozwiązań w obszarze cyberbezpieczeństwa w zakresie nowych technologii do zastosowania w sektorach o kluczowym znaczeniu jak np.: transport, energetyka, zdrowie, finanse i bankowość, telekomunikacja, przemysł, przemysł kosmiczny, przemysł zbrojeniowy oraz administracja publiczna, w tym w szczególności uczenia maszynowego, zautomatyzowanej korelacji danych, kryptografii postkwantowej, bezpieczeństwa łańcucha dostaw, ochrony tożsamości cyfrowej,
- budowę i rozwój narzędzi służących do monitorowania bezpieczeństwa, zbierania, analizy i wymiany informacji o zagrożeniach, podatnościach i incydentach,
- budowę i rozwój krajowego systemu certyfikacji cyberbezpieczeństwa produktów, usług i procesów,
- tworzenie sektorowych lub podsektorowych centrów wymiany i analizy informacji (ISAC).

2.3: Cyfrowa dostępność i ponowne wykorzystanie informacji

Cyfrowa dostępność ISP

Administracja publiczna wytwarza i gromadzi wiele informacji użytecznych z perspektywy szerokiego grona interesariuszy. Dostęp do danych publicznych będzie miał wpływ na efektywność działania administracji, jakość życia obywateli, jak również rozwój przedsiębiorstw.

Stopień i jakość udostępniania informacji publicznej są niewystarczające. Priorytetem jest zwiększenie dostępności danych publicznych o wysokiej wartości oraz danych dynamicznych, jak również stworzenie narzędzi umożliwiających dostęp do takich danych w czasie rzeczywistym. Większa dostępność i promocja wykorzystania otwartych danych publicznych wysokiej jakości oraz budowa odpowiednich narzędzi analitycznych, posłuży efektywnemu zarządzaniu w administracji publicznej, w tym w obszarze zdrowia, bezpieczeństwa, klimatu, ochrony środowiska i kultury. Program zakłada działania zwiększające otwartość oraz poziom ponownego wykorzystania danych z zasobów kultury, nauki i administracji. Wsparcie udzielane będzie także na budowę i udostępnianie rozwiązań informatycznych do prowadzenia zaawansowanej analityki danych z wykorzystaniem nowych technologii.

W ramach powyższego zakresu realizowane będą działania zwiększające dostępność ISP na przykład poprzez:

- poprawę jakości danych, poziomu otwartości i standaryzację wymiany danych udostępnianych również za pośrednictwem API,
- digitalizację zasobów kultury, administracji i nauki (m.in. dane z badań naukowych oraz zasobów edukacyjnych finansowanych ze środków publicznych),
- opracowywanie narzędzi pozwalających na udostępnianie oraz wykorzystywanie danych dynamicznych oraz danych wysokiej wartości, standardów oraz budowę API,
- dostosowanie danych do standardów, w tym tych opracowanych przez ministra właściwego ds. informatyzacji,
- budowę i rozbudowę infrastruktury do przechowywania i udostępniania ISP, w tym zapewnienie interoperacyjności systemów udostępniających dane do ponownego wykorzystania, integrację i harmonizację danych,
- zwiększenie wymiany danych B2G³³ oraz G2G³⁴ w celu lepszego wykorzystania potencjału danych przez administrację publiczną,
- zakup, tworzenie i udostępnianie narzędzi do analityki danych,
- upowszechnianie wiedzy i informacji nt. otwierania i ponownego wykorzystywania otwartych zasobów,
- badanie rynku cyfrowych danych publicznych,
- rozpoznanie potrzeb jak najszerszej grupy interesariuszy (m.in. organizacje pozarządowe, środowiska naukowe i akademickie, zwykli obywatele) w obszarze wykorzystywania danych publicznych,
- wsparcie wymiany danych między przedsiębiorcami (B2B³⁵) oraz dzielenia się danymi z sektorem publicznym (B2G).

Cyfrowa dostępność i ponowne wykorzystanie informacji przez przedsiębiorstwa

Swobodny dostęp oraz wykorzystanie danych publicznych i prywatnych przyczyni się do rozwoju przedsiębiorstw i wzrostu ich konkurencyjności. Istotnym czynnikiem wzrostu gospodarczego może być zapewnienie dostępu do dynamicznych zbiorów danych za pośrednictwem interfejsów programowania aplikacji. Wykorzystywanie danych i analityki biznesowej do podejmowania bieżących decyzji w przedsiębiorstwach będzie miało wpływ na zwiększenie ich produktywności i zyskowności. Szersze użycie danych przez przedsiębiorstwa, a w szczególności MŚP, prowadzić będzie do podniesienia ich efektywności, redukcji kosztów

³³ B2G - Business-to-Government

³⁴ G2G - Government-to-Government

³⁵ B2B - Business-to-Business

operacyjnych i utrzymania oraz wzrostu satysfakcji klientów. Wykorzystanie dużych zbiorów danych będzie prowadziło także do wykreowania nowych strumieni przychodów. Dlatego też istotne jest wzajemne dzielenie się danymi przez przedsiębiorstwa. Będzie ono wymagało obopólnego zaufania partnerów wymiany danych opartego o wypracowane standardy współpracy w zakresie organizacyjnym, technicznym i prawnym. Promowane będzie również udostępnianie danych prywatnych instytucjom publicznym i podmiotom systemu szkolnictwa wyższego i nauki w celu realizacji interesu publicznego.

Celem planowanej interwencji jest wzrost wykorzystania wysokiej jakości danych prywatnych i publicznych.

Planowany zakres realizowany będzie na przykład poprzez:

- rozwijanie e-usług opartych o otwarte dane m.in. budowę aplikacji wykorzystujących udostępnione dotychczas ISP oraz wdrożone e-usługi publiczne,
- działania wspierające wykorzystanie i analitykę danych przez przedsiębiorstwa, w tym wykorzystanie narzędzi typu BI,
- tworzenie standardów danych gromadzonych przez przedsiębiorstwa zapewniających interoperacyjność danych,
- wytwarzanie standardów wymiany danych oraz budowę API, w tym narzędzi umożliwiających dostęp w czasie rzeczywistym do danych dynamicznych,
- rozwijanie infrastruktury wymiany danych - tworzenie platform oraz partnerstw służących gromadzeniu i wymianie danych między przedsiębiorstwami jako narzędzi wspierających dzielenie się danymi,
- zwiększenie wymiany danych B2G, w tym w oparciu o przesłankę interesu publicznego,
- wspieranie kultury wymiany danych biznesu, nauki, kultury i administracji (budowanie świadomości nt. korzyści z wymiany danych, budowanie zaufania, promowanie dobrych praktyk dzielenia się danymi) oraz rozwój etyki danych,
- stymulowanie ponownego wykorzystania danych w przedsiębiorstwach oraz zwiększenia podaży danych o wysokim potencjale wykorzystania.

2.4: Cyfrowa współpraca międzysektorowa (współpraca na rzecz cyfrowych rozwiązań problemów społeczno-gospodarczych)

Cyfrowe wyzwania kreują zapotrzebowanie na nowe rozwiązania skalowalne w różnych obszarach, w szczególności w edukacji, zdrowiu, energetyce, ochronie środowiska, przedsiębiorczości, rolnictwie, gospodarce morskiej. Interwencja wyjdzie

na przeciw wyzwaniom społeczno-gospodarczym poprzez wdrożenie nowoczesnych rozwiązań informatycznych i technicznych w ramach współpracy międzysektorowej obejmującej w szczególności administrację publiczną, przedsiębiorców, uczelnie i podmioty nauki. Przedsięwzięcia te przyczynią się do poprawy jakości życia obywateli oraz zwiększenia popytu na infrastrukturę szerokopasmową najnowszych generacji przez wykorzystanie nowoczesnych technologii w zakresie m.in. łączności, internetu rzeczy, sztucznej inteligencji.

Zakłada się, że w wyniku interwencji powstaną na przykład:

- skalowalne rozwiązania w zakresie zarządzania/nadzorowania (m.in. platforma inteligentnych miast i wsi – jako repozytorium wiedzy i 'biblioteka' gotowych rozwiązań do ponownego wykorzystania;
- rozwiązania informatyczne do szerokiego zastosowania, z wykorzystaniem nowoczesnych technologii cyfrowych, które przyczynią się do efektywnego wykorzystania danych z korzyścią dla mieszkańców, przedsiębiorstw oraz turystów.

2.5: Wsparcie umiejętności cyfrowych

Wyzwaniem dla perspektywy finansowej 2021-27 jest zaspokojenie rosnącego zapotrzebowania, w szczególności na zaawansowane kompetencje cyfrowe z takich obszarów, jak np.: analiza danych (data science) i uczenie maszynowe, robotyka i sensory, e-handel, cyberbezpieczeństwo, internet rzeczy, obliczenia kwantowe, czy zarządzanie IT. Szczególnie istotne są one dla sprawnego funkcjonowania współczesnej administracji oraz realizacji polityk publicznych - w tym polityk rozwojowych, co wymaga stałego podnoszenia kompetencji pracowników instytucji sektora publicznego. Uzasadnione jest zatem uruchomienie szkoleń dotyczących m.in. cyfryzacji gospodarki, przemysłu 4.0 (czy ogólnie: współczesnych trendów rozwojowych) dla ww. pracowników odpowiedzialnych m.in za tworzenie, koordynację i realizację ww. polityk. Konieczne jest także objęcie szczególnym wsparciem w tym zakresie pracowników z sektora ochrony zdrowia oraz przedsiębiorców w zakresie cyberbezpieczeństwa.

Niezbędne jest także stałe podnoszenie świadomości społecznej na temat wagi rozwijania kompetencji cyfrowych. Kluczowa w tym kontekście jest kontynuacja kampanii edukacyjno-informacyjnych. Ich celem będzie podnoszenie świadomości publicznej na temat korzyści płynących ze stosowania technologii cyfrowych, w tym e-usług publicznych. Działanie ma budować i utrwalać wśród obywateli motywacje do korzystania z TIK, promować rozwój niezbędnych umiejętności oraz likwidować

stereotypy wpływające na brak zainteresowania TIK. Podejmowane działania będą dotyczyły TIK w zakresie szerszym niż interwencja POPC, będąc odpowiedzią na zmieniające się trendy społeczne, innowacje technologiczne czy efekty demograficzne.

Obszar 2.5 zakłada się m.in. następującą interwencję:

- wsparcie rozwoju kompetencji cyfrowych pracowników instytucji sektora publicznego istotnych dla sprawnego funkcjonowania współczesnej administracji oraz realizacji polityk publicznych (np. w sektorze ochrony zdrowia), w tym m.in. wsparcie zaawansowanych kompetencji specjalistycznych z zakresu cyberbezpieczeństwa (w tym także przedsiębiorstw) i gospodarki danych, jak również dostępności cyfrowej,
- wsparcie rozwoju centrów innowacji cyfrowych dla e-administracji w celu m.in. wymiany doświadczeń i budowania potencjału administracyjnego,

kampanie edukacyjno-informacyjne na rzecz m.in. promowania podnoszenia kompetencji cyfrowych, korzyści wynikających z korzystania nowoczesnych technologii i e-usług publicznych, rozwijania świadomości dotyczących dostępności cyfrowej i cyberbezpieczeństwa.

Załącznik 2 - Komplementarność interwencji z innymi formami wsparcia

Zakres wsparcia ramach programu Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy 2021-2027 (FERC) jest komplementarny ze wsparciem pozostałych programów realizujących Cele Polityki spójności na lata 2021-2027 oraz innych instrumentów krajowych i unijnych. Ryzyko pokrywania się obszarów wsparcia będzie niwelowała przyjęta linia demarkacyjna uzgodniona między poszczególnymi programami krajowymi i regionalnymi.

Komplementarność w obszarze zwiększenia dostępu do ultra-szybkiego internetu szerokopasmowego

Pomimo znaczących postępów w zakresie rozwoju infrastruktury szerokopasmowej w ostatnich latach, dzięki efektywnej interwencji publicznej w ramach POPC oraz równoległym inwestycjom komercyjnym i samorządowym, potrzeby w zakresie dostępu do szybkiego i niezakłóconego internetu wciąż są bardzo duże. W Polsce nadal jest wiele miejsc bez dostępu do szybkiego internetu. W związku z powyższym wsparcie dla rozwoju nowoczesnej infrastruktury szerokopasmowej będzie realizowane ze środków kilku instrumentów wsparcia.

Co do zasady w ramach FERC współfinansowane będą projekty umożliwiające jak najszerzy dostęp do szerokopasmowego internetu, przy jak najwyższych parametrach technicznych, realizowane przede wszystkim na obszarach szarych NGA, tj. obszarach, na których istnieje lub w ciągu najbliższych trzech lat ma zostać zbudowana tylko jedna sieć NGA i żaden operator nie planuje zbudować sieci NGA w ciągu najbliższych trzech lat³⁶. Działaniem komplementarnym będzie finansowanie ze środków Krajowego Planu Odbudowy (KPO) interwencji na obszarach białych NGA, tj. obszarach, na których sieci NGA obecnie nie istnieją i najprawdopodobniej w ciągu trzech lat nie zostaną zbudowane przez prywatnych inwestorów³⁷. Jeżeli ze środków KPO nie uda się pokryć infrastrukturą szerokopasmową wszystkich obszarów białych NGA, uzupełniająco interwencja na takich obszarach będzie możliwa do realizacji także ze środków FERC.

Możliwość interwencji w celu zwiększenia dostępu do ultra-szybkiego internetu przewidziano również w ramach instrumentu REACT EU w POPC oraz instrumentu Łącząc Europę na lata 2021-2027 (CEF). Ze środków REACT EU wsparcie będzie mogło być przeznaczone na zakup usług dostępu do szerokopasmowego internetu dla gospodarstw domowych wykazujących niezaspokojony (z przyczyn

³⁶ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=CELEX%3A52013XC0126%2801%29>

³⁷ *Ibidem*.

ekonomicznych lub technicznych) popyt na tego typu usługi. Dopuszczone będą także interwencje w rozwój infrastruktury telekomunikacyjnej na terenach trwale wykluczonych z dostępu do szerokopasmowego internetu. W celu wykluczenia możliwości udzielenia wsparcia dla gospodarstw domowych, które zostały już objęte przyszłymi, wiarygodnymi inwestycjami szerokopasmowymi, lista gospodarstw domowych, które będą mogły uzyskać wsparcie, zostanie ustalona centralnie na podstawie posiadanych danych m.in. o inwestycjach dofinansowanych ze środków POPC. Z kolei dzięki CEF zakłada się wsparcie rozwoju szybkiej i stabilnej łączności, w tym 5G, na transgranicznych szlakach komunikacyjnych.

Tak komplementarne i kompleksowe podejście umożliwi osiągnięcie celu Narodowego Planu Szerokopasmowego, jakim jest zapewnienie, do 2025 roku, wszystkim gospodarstwom domowym w Polsce dostępu do internetu o przepustowości co najmniej 100 Mb/s świadczonego za pomocą sieci, które w przyszłości umożliwią też korzystanie z usług dostępu do internetu o przepustowościach mierzonych w gigabitach. Niniejszy cel jest zgodny z zapisami Komunikatu Komisji w sprawie społeczeństwa gigabitowego³⁸.

Komplementarność w obszarze e-administracji

W FERC realizowane będą działania związane z dalszym rozwojem e-administracji (poziomu centralnego), właściwego dla urzędów zespolonych i niezespolonych. Projekty powinny – co do zasady - posiadać kompleksowy charakter i zasięg ogólnokrajowy. Projekty będą uwzględniały założenia Architektury Informacyjnej Państwa. Realizowane będą również przedsięwzięcia o charakterze horyzontalnym, z których efektów korzystać będzie administracja publiczna wszystkich szczebli.

Demarkacja pomiędzy FERC a RPO³⁹ związana jest z zasięgiem e-usług. Na poziomie regionalnym przewiduje się możliwość kontynuacji zrealizowanych uprzednio projektów, dla których istnieje uzasadnienie wynikające ze znaczących korzyści społeczno-gospodarczych takich przedsięwzięć.

W obszarze rozwoju infrastruktury danych przestrzennych w ramach FERC możliwa będzie budowa nowych i rozbudowa istniejących e-usług oraz pozyskanie i opracowanie danych przestrzennych np. modeli 3D, danych wysokościowych, danych topograficznych. W ramach RPO będą mogły być realizowane projekty

³⁸ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=CELEX%3A52016DC0587>

³⁹ Regionalne Programy Operacyjne

z zakresu cyfryzacji powiatowego i wojewódzkiego zasobu geodezji. Wnioski o dofinansowanie dla tych projektów będą wymagały pozytywnej opinii Głównego Geodety Kraju (GGK). Projekty z zakresu infrastruktury informacji przestrzennej leżącej w zakresie kompetencji JST⁴⁰ będą mogły być realizowane bez potrzeby uzyskania opinii GGK.

W obszarze e-zdrowie interwencja FERC obejmie podmioty lecznicze podległe lub tworzone przez administrację rządową. W ramach Programu w zakresie e-zdrowia rozwijane będą oraz wdrażane usługi dla pacjentów i kadry medycznej, rozwiązania w zakresie telemedycyny, wspierane będzie także zwiększenie poziomu wykorzystania nowoczesnych technologii, w tym sztucznej inteligencji i dużych zbiorów danych w systemie ochrony zdrowia. W ramach RPO dofinansowane będzie wdrażanie TIK na podstawie standardów opracowanych centralnie w podmiotach leczniczych innych niż na poziomie krajowym. Wsparcie skierowane będzie także na zwiększenie poziomu wykorzystania nowoczesnych technologii w systemie ochrony zdrowia poprzez pilotażowe wdrożenie w POZ na poziomie regionalnym.

Komplementarność w obszarze cyberbezpieczeństwa

W FERC realizowane będą projekty o ogólnokrajowym zasięgu wynikające z realizacji założeń Strategii Cyberbezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej i inwestycje w obszarze wzmocnienia odporności systemów, zdolności do skutecznego zapobiegania i reagowania na incydenty (w systemach informacyjnych państwa oraz podmiotów mających kluczowe znaczenie dla gospodarki narodowej).

W ramach RPO mogą być wdrażane projekty wzmocniające bezpieczeństwo świadczenia e-usług lub systemów informatycznych, o zasięgu regionalnym i lokalnym. Działania obejmujące wyposażanie podmiotów leczniczych - wyposażenie podmiotów leczniczych w narzędzia informatyczne umożliwiające integrację z centralną architekturą informatyczną e-zdrowia mogą również dotyczyć poprawy dojrzałości cyfrowej placówek medycznych i instytucji ochrony zdrowia w zakresie cyberbezpieczeństwa.

W ramach wsparcia transformacji cyfrowej przedsiębiorstw w programie pn. Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki 2021-2027 (FENG) będą realizowane kompleksowe projekty zawierające komponenty związane z zapewnieniem cyberbezpieczeństwa w danym przedsiębiorstwie.

⁴⁰ JST – Jednostki Samorządu Terytorialnego

Interwencja w obszarze cyberbezpieczeństwa będzie podejmowana również w ramach instrumentu REACT EU w POPC. Wsparcie będzie dotyczyło tylko wybranych przedsięwzięć, w tym:

- wdrożenie modelowego regionalnego centrum cyberbezpieczeństwa (RegioSOC),
- podłączenie nowych użytkowników do zintegrowanego systemu zarządzania cyberbezpieczeństwem – S46 (przede wszystkim JST),
- utworzenie sieci wojewódzkich zespołów zajmujących się obsługą incydentów oraz przywracaniem systemów do stanu sprzed ataku (projekty: Cyber-Ratownik, Obsługa Incydentu i Odtwarzanie Działania).

Projekty te następnie będą rozwijane w KPO m.in. z modelowego centrum RegioSOC powstanie sieć 7 regionalnych centrów. W FERC natomiast nie przewiduje się bezpośredniego wsparcia dla tych projektów. Jednakże, projekty te będą mogły korzystać w przyszłości z narzędzi wytworzonych w FERC programu badawczo-rozwojowo-wdrożeniowego, nastawionego na opracowanie innowacyjnych rozwiązań do wykorzystania w obszarze cyberbezpieczeństwa, w tym rozwoju RegioSOC, czy systemu S46.

Interwencja w obszarze cyberbezpieczeństwa realizowana w KPO będzie ukierunkowana przede wszystkim na inwestycje infrastrukturalne oraz realizację dużych projektów grantowych/konkursowych mających na celu wzmocnienie infrastruktury wykorzystywanej przez podmioty krajowego systemu cyberbezpieczeństwa m.in. administracja publiczna, czy operatorzy usług kluczowych. Podmioty krajowego systemu cyberbezpieczeństwa otrzymają możliwość wymiany lub modernizacji sprzętu lub oprogramowania wykorzystywanego w obszarze cyberbezpieczeństwa. Ponadto powstaną m.in. struktury przygotowane do reagowania na incydenty np. sieć regionalnych centrów cyberbezpieczeństwa, czy też sieć sektorowych zespołów CSIRT.

Interwencja w FERC będzie skoncentrowana na obszarach, których nie obejmuje KPO:

- powstanie dedykowanego tylko innowacyjnym rozwiązaniom z obszaru cyberbezpieczeństwa program badawczo-rozwojowo-wdrożeniowy,
- utworzenie i rozwój krajowego systemu certyfikacji cyberbezpieczeństwa,
- wsparcie dla inicjatyw nakierowanych na tworzenie Centrów Wymiany i Analizy Informacji (ISAC).

Ponadto FERC obejmie działania edukacyjne (zaawansowane kompetencje) i informacyjne.

Komplementarność w obszarze cyfrowej współpracy międzysektorowej (współpracy na rzecz cyfrowych rozwiązań problemów społeczno-gospodarczych)

Celem interwencji w ramach FERC będzie wsparcie współpracy między administracją publiczną, przedsiębiorcami i jednostkami naukowymi w tworzeniu cyfrowych rozwiązań problemów społeczno-gospodarczych. Interwencja ma pomóc w dostarczeniu skalowalnych rozwiązań cyfrowych optymalizujących różnego rodzaju procesy w obszarach takich jak np. inteligentne miasta, wsie i rolnictwo, edukacja, zdrowie, energetyka, ochrona środowiska, przedsiębiorczość, gospodarka morska. Powstałe rozwiązania będą mogły być wykorzystane i wdrożone na terenie całego kraju.

Interwencja mająca na celu wykorzystanie technologii cyfrowych/informatycznych dla rozwiązania problemów społeczno-gospodarczych przewidziana jest również na poziomie regionalnych programów operacyjnych. Powstałe w jej wyniku produkty mają jednak odpowiadać na specyficzne i indywidualne potrzeby oraz problemy danego regionu/obszaru.

Dodatkowo, zastosowanie rozwiązań informatycznych będzie miało miejsce w projektach realizowanych w ramach programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat i Środowisko 2021-2027 (FEnIKS). Dotyczy to szczególnie obszarów takich jak: transport, środowisko, kultura, zdrowie i energetyka. Zastosowanie rozwiązań informatycznych w projektach współfinansowanych z programu FEnIKS będzie polegało przede wszystkim na wykorzystaniu gotowych, funkcjonujących już technologii informatycznych. Podobnie będzie w przypadku programu Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej 2021-2027 (FEPW), w ramach którego również będą realizowane projekty dotyczące energii i klimatu oraz transportu.

Wsparcie w programie Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki 2021-2027 (FENG) z zakresu rozwiązań cyfrowych skierowane jest głównie do przedsiębiorstw. W ramach ww. Programu zakłada się głównie realizację kompleksowych projektów, powiązanych z pracami badawczo-rozwojowymi, gdzie finansowane będą usługi doradcze, a także inwestycje związanych z podniesieniem poziomu wykorzystania technologii cyfrowych, ze szczególnym uwzględnieniem automatyzacji i robotyzacji procesów w przedsiębiorstwie zmierzających do transformacji w kierunku Przemysłu 4.0, jak również cyberbezpieczeństwa. W FENG przewiduje się również wsparcie skierowane na transformację cyfrową MŚP dzięki

doradztwu dotyczącemu zastosowania technologii cyfrowych wspierających prowadzenie działalności gospodarczej.

Komplementarność w obszarze kompetencji cyfrowych

W ramach FERC wsparcie rozwoju kompetencji cyfrowych ukierunkowano na pracowników instytucji sektora publicznego istotnych dla sprawnego funkcjonowania współczesnej administracji oraz realizacji polityk publicznych, ze szczególnym jednak uwzględnieniem rozwoju wysokich kompetencji cyfrowych, w tym również w obszarze cyberbezpieczeństwa dla JST i przedsiębiorców. W FERC przewidziane jest także wsparcie centrów innowacji cyfrowych dla e-administracji w celu m.in. wymiany doświadczeń i budowania potencjału administracyjnego oraz prowadzenie kampanii świadomościowych dotyczących korzyści wynikających z korzystania nowoczesnych technologii i e-usług publicznych skierowanych do ogółu społeczeństwa.

Wsparcie FENG w zakresie kompetencji cyfrowych kierowane jest do przedsiębiorców w celu udoskonalenia kompetencji pracowników i osób zarządzających, zdobywanie przez nich nowych umiejętności oraz wiedzy w szczególności z zakresu transformacji przemysłu w kierunku Przemysłu 4.0. jako fakultatywny moduł w projektach badawczo-rozwojowych – m.in. szkolenia, kursy, staże. W FENG wspierany jest również rozwój przedsiębiorstw poprzez wsparcie ośrodków innowacji, wyspecjalizowanych w zakresie świadczenia usług tj. m.in. cyfryzacja, przemysł 4.0.

Ze środków EFS+ przewidziano powszechne szkolenia dotyczące podnoszenia kompetencji cyfrowych społeczeństwa ze szczególnym uwzględnieniem grup wykluczonych, a także wsparcie w tym zakresie uczniów i przedsiębiorców.

Ze środków mechanizmu REACT EU w ramach POPC przewidziano wsparcie dla JST związane z cyfryzacją gminy, m.in. w zakresie zakupu sprzętu IT/oprogramowania. W przypadku zidentyfikowanych potrzeb szkoleniowych ww. zakup powinien być łączony z działaniami szkoleniowymi.

W ramach KPO przewidziano realizację powszechnych szkoleń, w tym szczególnie skierowanych do osób zagrożonych wykluczeniem i bezrobociem, nauczycieli (szczególnie wychowania przedszkolnego) oraz uczniów i rodziców wspomagających pracę i naukę zdalną.